Regd No. N. 45 / M. 3813

విడిపత్రిక వెల ఒక అణా

ప్రతి సోమ గురు వారములందు వెలువడు జాతీయ పత్రిక

సంపుటము ౧౬ ★ హైద్రాబాదు, దక్కన్. శా. శ. ౧౮౬౩ వృషనం||ర పుష్య బ|| ౬ (౬-౪-౧౩౫౧ ఫ.) గురువారము ★ సంచిక ౯౯

ఇరువది ఆరు మిత్రమండలి దేశాల సంయుక్త ప్రకటన

పసిఫిక్‌లో బ్రిటిషు మిత్రమండలి సేనలన్నిటికి ఒకే అధికారి

బర్మాలో చైనాసేనల సహకారము

మలయాలో యుద్ధము

ఈ జనవరి ౨ వ తేదీ నుండి వచ్చిన వార్తల వల్ల మలయాయందలి పెరకు రాష్ట్రములో మళ్లీ యుద్ధము ప్రారంభమైనట్లు తెలియుచున్నది. దిగువ పెరకు రాష్ట్రమందు జపాను సేనలు క్రొత్తగా వచ్చి దిగినవి - ఇట్టి కొన్ని సేనలు దిగుచు డినప్పుడు జనవరి ౨ వ తేదీన బ్రిటిషువారు ఫిరంగులు పేల్చగా ఒక స్టీమరు, రెండు చిన్న పడవలు మునిగిపోయినవి - అంతట మిగిలిన జపానీయ నౌకలు వెళ్లిపోయినవి - క్వాంటన్ విమానాశ్రయమింకను బ్రిటిషువారి వశమందే యున్నది, కాని జపానీయ సేనలు దీనిని పట్టుకొనుటకై పోవుచు ఆ పట్టణ పరిసరములకు చేరిరి - పెరకులో బ్రిటిషు రక్షణ వ్యవస్థలను భేదించుకొని జపానీయులు పెలాంగ రు వరకు చొచ్చుకొని పోవుచున్నారు - బ్రిటిషు సేనలు కొంచెము వెనుకకు మరలినవట.

మలయాలో జపానువారలకే సేనలు బ్రిటిషువారి సేనలకు అయిదు రెట్లున్నవని బ్రిటిషు పక్షము నుండి వచ్చుచున్న వార్తల వల్ల తెలియుచున్నది.

సింగపూరు పై జనవరి ౧ వ తేదీ రాత్రి ౨ వ తేదీ పగలు, ౩ వ తేదీ రాత్రి జపానీయ విమానాలు వచ్చి బాంబులు వేసినవి - అందువల్ల క్రింద బ్రిటిషువారికి నష్టము చాల తక్కువ ఐనదట - జనవరి ౧ వ తేదీ రాత్రి గాంగ కేదా వద్ద జపానువారలాక్రమించుకొనియున్న విమానాశ్రయముపై బ్రిటిషు విమానాలు బాంబులు వేసినవి. క్రింద నుండిన ౫ జపానీయ విమానాలు కాలిపోయినట్లు కనిపించినవట - మలేకా మీద కూడ జపాను విమానాలు బాంబులను వేసినవట - జపానువారలిప్పుడు సింగపూరును పట్టుకొనజాలక పోయినను, బ్రిటిషువారును, అమెరికావారలును అక్కడ ఒక టియును ఉపయోగించుకొనకుండ అలేపునన్ని ప్రయోజనముగ చేయవలెనని చూచుచున్నారు. ఇప్పుడు అమెరికా నుండి సింగపూరుకు సహాయము పంపింపబడినదట.

బర్మాలో చైనా సేనలు

భారతదేశపు ప్రధాన సేనాని ఇటీవల చైనాకు పోయి మార్షల్ చియాంగ్ కైషేక్ గారితో తూర్పు ఆసియా ప్రాంతమున జపానుచేయు యుద్ధమందు చైనా సహాయమును గురించి మాట్లాడి వచ్చినందుకు ఫలితమిప్పుడు అగపడుచున్నది - అప్పుడే అన్ని విధముల సన్నద్ధములైన చైనీయ సేనలిప్పుడు బర్మాలోనికి వచ్చిచేరినవట - బర్మాలో దక్షిణ భూభాగమందు జపానీయ సేనలిప్పుడే ప్రవేశించి విక్టోరియా పాయింట్ అను చోటికి ఒక చిన్న జపాను సైనిక దళము రాగా బ్రిటిషు సేనలు వారిని తరిమివేసినవి. ఈ చర్య జరిగిన చోటు దక్షిణ బర్మాలో జపానీయులకు చిక్కిన విక్టోరియా పాయింటుకు ఉత్తరమున నున్నది - ౨ వ తేదీన మౌల్మీను ప్రాంతము మీదికి జపానీయ విమానాలు రాగా బ్రిటిషు వారి సహాయార్థము వచ్చియున్న అమెరికను విమానాలు వాటిపై దెబ్బలను వేసినవి దానితో మూడు జపానీయ విమానాలు క్రిందకూల్చబడినవి మరి నాలుగు దెబ్బతినగా ధ్వంసము చేయబడినవి.

బర్మా సయాముల మధ్య హద్దు కేవలము దక్షిణమున నివసించుచున్న బర్మీయులను, సయాము యులను జపానువారలు దక్షిణ సయాములోని గనులలో పని చేయుటకై ఒత్తిడి చేయుచు బాధించుచున్నారట, బర్మాలో విక్టోరియా పాయింటు వద్ద కూడ జపానీయ సేనలు వచ్చినచోట గ్రామస్థులను గనులలో కూలిపనులకై నిర్బంధము చేయుచున్నారట.

చైనాలో యుద్ధము

ఇప్పుడు చైనాలో హూనాను రాష్ట్ర ప్రధాన నగరమగు చాంగ్షాలో జపానువారల సేనలు ప్రవేశించినట్లు జపానువారలు చెప్పుచున్నారు. కాని చైనా వారలింకను ఆ నగర పరిసరములందు యుద్ధము జరుగుచున్నట్లు చెప్పుచున్నారు - ఈ చాంగ్షా తూర్పు ద్వారము వద్ద జనవరి ౧ వ తేదీన ఒక జపానీయ సైనిక దళము ప్రవేశయత్నములో మంచిగా సర్వనాశము చేయబడినది హూనాను రాష్ట్రపు దక్షిణమువద్ద యోచో మున్నగు చోట్లలో చైనా వారి సేనలు క్యాంటన్ కౌలూను మధ్యనుండు రైలుబాటను త్రెంచుటయు జపానీయ స్థానాలపై దెబ్బతీయుచున్నారు -

ఈస్టిండీసు దీవులపై చర్యలు

జపానీయ విమానాలు ఈస్టిండీసు దీవులలోని సెలిబీసు పైనను, ఆంబొయినా దీవుల పైనను దాడులు చేయుట జరుగుచున్నది. ఆంబొయినా వద్ద ఒక అమెరికా యుద్ధనౌకపై బాంబులు వేయబడినవి గాని పెద్ద దెబ్బలు తగులలేదట అక్కడనే మూడు అమెరికా విమానాల పైకూడ దెబ్బలు వేయబడినవట. త్వరలో ఈస్టిండీసు దీవులపై జపానీయ సేన వచ్చిపడగలదని డచ్చివారలు సంసిద్ధులగుచున్నారు - మానాడో లో జపానీయ సేనలు చిన్న విజయమిచ్చినవట.

ఆస్ట్రేలియా వారి విమానాలు జపాను రక్షణలో నున్న కారొలిన్ దీవిలోని కాపింగా అమరాంగి పై జనవరి ౨ వ తేదీన బాంబులు వేసినవి ఒక జపానీయ విమానము నాశమయ్యెను.

బోర్నియోలో జపాను సేనలు

ఉత్తర బోర్నియో యందు జపానీయ సేనలు దిగినట్లు వార్త వచ్చినది

ఫిలిప్పైను దీవులలో యుద్ధము

ఫిలిప్పైను దీవులలో జపాను సేనలు లూజాను దీవియందు ఉత్తరమునకైగాను, ఆపారి - అనుచోటులలో దిగినతర్వాత ౨ వ తారీఖున జనవరి ౨ వ తేదీన మనిలా నగరములో ప్రవేశించినవి అక్కడి నుండి ఇదివరకే అమెరికావారి సేనలు, సామాగ్రి తొలగించి వేయబడి యుండెను ఇప్పుడా అమెరికా సేనలు మనిలాదీవి వాయవ్య భాగమందు క్రొత్త క్రొత్త రక్షణ స్థానముల నేర్పాటు చేసికొనుచున్నవి అక్కడి నుండి ఇక ముందు పోరాటము సాగింపబడనున్నవి. మనిలాలో జపాను సేనలు ప్రవేశము చేసినప్పుడే అమెరికా సేనలు మనిలా నగరానికి సైనికులు ఆయుధాలు మొదలైనవి కొన్ని కాలిచేసినారు. మరికొన్ని సామాగ్రితో కొన్ని పెద్ద అమెరికను నౌకలను నాశనము చేసినారు. ఇప్పుడు ఈ ప్రాంతానికి అమెరికనులు వేరే నౌకా స్థానాల స్థానమును వెదకికొనవలసిన అవసరము వచ్చినది. ఓ లాం గా పో వద్ద ఉండే అమెరికను నౌకాశ్రయము గొప్పదికాదు - దానిమీద శత్రువిమానాల దెబ్బలు సులభముగా పడును - ఇది మనిలాకు వాయవ్యమున నున్నది -

జపానువారి విమానాలు మనిలా సింధుశాఖ యొక్క ద్వారము వద్ద అమెరికావారి కోటగోడగా నున్న కారీగిడార్ దీవిపై జనవరి ౨ వ తేదీన బాంబులు వేసినప్పుడు క్రింద ఏమియు పెద్దనష్టములు కలుగలేదు కాని మూడు జపానీయ విమానాలు మాత్రము అమెరికనుల చేత క్రింద కూల్చివేయబడినవి

ముందుకు క్రొత్త ఏర్పాటు

పశ్చిమ యుద్ధరంగాలలో నుండే అమెరికా సైనిక దళాలకన్నిటికిని ఒక ప్రధాన సేనానిని ఏర్పాటు చేసే విషయమై ఇంకా ఆలోచన జరుగుచున్నదట - ఇప్పుడైతే అమెరికా వారి నౌకాదళాలు పసిఫిక్ ప్రాంతంలో బ్రిటిషు వారితోను డచ్ వారితోను కలిసి సహకారబద్ధులై పనిచేయుచున్నవని ఇప్పుడు తెలుపబడినది. ఇంతలో నైఋతి పసిఫిక్ ప్రాంతమున బ్రిటిషు, అమెరికను, డచ్చివారల సేనలు, విమానాలు నౌకలన్నిటికిని జనరల్ వేవెల్ గారు ప్రధాన సేనాధిపతిగ నియుక్తులైనారు - డి. హెచ్. బ్రెట్ గారు ఉపప్రధాన సేనాధిపతిగను, అమెరికా వారి ఆసియా ప్రాంతపు నౌకల అధికారియగు అడ్మిరల్ హార్ట గారు ఈ నైఋతి పసిఫిక్ ప్రాంతమందలి నౌకలన్నిటికిని అధికారిగను, చైనా ప్రాంతములో పనిచేసే అన్ని దేశాల భూచర ఖేచర సేనలకు చియాంగ్ కైషేక్ గారు అధికారిగను నియుక్తులైనారు - నైఋతి పసిఫిక్ ప్రాంతమనగా సింగపూరు, మలయా, ఈస్టిండీస్, ఫిలిప్పైనులు చేరగలవు ఈ ఏర్పాటుచే ఆస్ట్రేలియా, అమెరికాతో సహకారము చేయవలెనను కోరిక పూర్తి అయినదని ఆస్ట్రేలియా ప్రధాని చెప్పినాడు.

౨౬ దేశాల సంయుక్త ప్రకటన

అమెరికాకు చర్చిల్ గారు పోయి రూజ్వెల్టు గారితోను, అక్కడ నేక బ్రిటిషు మిత్రరాజ్యాలకు ప్రతినిధులుగనుండే వారలతోను సంభాషించినందుకు ఫలితముగా ఇప్పుడు జపానుతో యుద్ధము జరుగుచున్న అన్ని ప్రాంతాలలో జల, ఖేచర సేనలు బ్రిటను వైనను, అమెరికా వియైనను, డచ్చి వారివైనను, చైనా వియైనను - వాటికన్నిటికిని యుద్ధప్రాంత విభాగమును బట్టి (అనగా ఏ రాజ్యము వారి సేనలు అనే విచక్షణలేక) ఒక్కొక్క సర్వసేనాధిపతి క్రింద సంచలించుటయేగాక, జనవరి ౧ వ తేదీన వాషింగ్టను నగరములో అమెరికా రాజ్యము బ్రిటను, రష్యా, చైనా, డచ్చి, ఈస్టిండీసు బ్రిటిషు సామ్రాజ్యములోని దేశాలు, బెల్జియము, నెదర్లాండు, నార్వే, యుగోస్లావియా, పోలండు, జెకోస్లావేకియా, గ్రీసు, దక్షిణ అమెరికాలోని రాజ్యాలు మున్నగు ౨౬ రాజ్యాల ప్రతినిధులు ఒక సంయుక్త ప్రకటనపై సంతకములను చేసినారు. ఇండియా దేశపక్షాన దానిపై సర్ జి - యస్ - బాజ్పాయి గారు సంతకము పెట్టినారు.

ఆ సంయుక్త ప్రకటనలో ఈ క్రింది విషయాలు ఉన్నవి.

ఈ ౨౬ రాజ్యాలవారును బ్రిటిషు ప్రధానియు అమెరికా అధ్యక్షుడును కలిసి ౧౯౪౧ ఆగస్టు ౧౪ వ తేదీన గావించిన అట్లాంటిక్ ప్రకటనపత్రమును ప్రకటనలోని సూత్రములను ఒప్పుకొనుచున్నారు తమ స్వదేశాలలో నేగాక ఇతర దేశాలలో కూడ ప్రాణము, స్వాతంత్ర్యమును, మతస్వాతంత్ర్యమును, మానవ హక్కులను, న్యాయమును రక్షించుకొనుటకు గాను శత్రువుపై సంపూర్ణ జయము కలుగవలెనని విశ్వాసముతో నున్నారు (౧) ప్రతి ప్రభుత్వము తనతో యుద్ధము చేయుచున్న జర్మనీ, ఇటలీ జపానులు కలిసి చేసికొన్న ఒడంబడికపై సంతకము చేసిన రాజ్యాలను, ఆ ఒడంబడికను అవలంబించిన రాజ్యాలను వ్యతిరేకముగా ఉపయోగించుటకు వాగ్దానము చేసినది - (౨) శత్రువుతో ఎవరికివారు వేరుగా సంధిని కుదుర్చుకొనకుండ తక్కిన మిత్రరాజ్యములతో సహకారము సలుపుచుండుటకు ప్రతి రాజ్యము వాగ్దానము చేసినది - హిట్లరు నోడించుటకై చేయుచున్న యుద్ధయునకు సహాయము పంపు మరే దేశమైనను ప్రకటనతో చేరవచ్చును - ఇవి అంశములు.

ఈ సంయుక్త ప్రకటన జర్మనీ పైనను, వారల మిత్రమండలి పైనను ౨౬ రాజ్యాల యుద్ధప్రకటన వంటిదని కొందరు వ్యాఖ్యానము చేయుచున్నారు

బర్మాపై దాడులు

జపానీయ విమానాలు బర్మాలో మౌల్మీను ప్రదేశముపై జనవరి ౩ వ తేదీనాడు దాడి చేసినప్పుడు బ్రిటిషువారి విమానాలు వాటి నెదుర్కొనినవి - నాలుగు జపానీయ విమానములు దగ్ధములైనవి - జనవరి ౪ వ తేదీ తెల్లవారుజామున జపానువిమానాలు రంగూను పైకి వచ్చి బాంబులు వేసినవి - కాని క్రిందనుండే బ్రిటిషువారి సైనిక సామగ్రికి నష్టమేదియు కలుగలేదు కాని ఒక జపానీయ విమానము నమ్మకముగా బ్రిటిషు విమానాలచే ధ్వంసము చేయబడినది - మరికొన్ని జపానీయ విమానాలకుండి పొగవచ్చుచుండినట్లు కనిపించినదట ఆదే వేళ బర్మాలోని మరి నాలుగు పట్టణాలలో కూడ శత్రువిమానాలు వచ్చుచుండినట్లు హెచ్చరిక గావింపబడినదట - ఆపట్టణాలలో కూడ నష్టము కలుగలేదట - జనవరి ౫ వ తేది తెల్లవారుటకు ముందు కూడ జపానీయ విమానాలు రంగూను పైకి వచ్చి ఇటువంటి దాడి చేసినవట - అక్కడక్కడ కొన్ని ప్రేలుడు శబ్దాలు వినపడినవి విశేషములు ఇంకను తెలియరాలేదు. బ్రిటిషువారి సహాయార్థము బర్మాకు వచ్చియున్న అమెరికను విమానాలు జనవరి ౫ వ తేదీన జపానీయులాక్రమణయందున్న ప్రదేశముపైకి పోయి బాంబులు వేసి సరికి ౩ జపానీయ విమానాలు ధ్వంసము లైనవి.

బర్మాలో ఇపుడు బ్రిటిషు సేనలు భారతీయ సేనలు - చైనా సేనలు బర్మా తూర్పు సరిహద్దునందు స్థానముల నేర్పరచుకొనియున్నవి - అక్కడ వారలు అనేక దుర్గములను వరుసగా నిర్మించుకొన్నారు - ప్రతిరోజు కొందరు సైనికులు బర్మా థాయిలాండుల మధ్య సరిహద్దు పైపున అడవులలోకి పోవుచు శత్రుసేనలను గురించిన సమాచారము లను విచారించుకొనుచున్నారు.

జనవరి ౦, ౫ తేదీల విశేషాలు

మలయాలో ఉత్తర పెరక్ రాష్ట్రమందు బ్రిటిషు సేనలు జనవరి ౩ వ తేదీన రాత్రి ఇంకను దక్షిణమునకు నడుపబడినవి దిగువ పెరక్ రాష్ట్రభాగంలో ఏ రుచర్యలేవియు లేవు - జనవరి ౩ వ తేదీ రాత్రి బ్రిటిషు విమానాలు మలయా పడమటి సముద్రతీరమందు ఉండే జపానీయ నౌకలపై బాంబులను వేసినవి - జనవరి ౩ వ తేదీ రాత్రి సింగపూరుపై కొన్ని జపానీయ విమానాలు వచ్చి బాంబులను వేసినవి - కాని బాంబులవల్ల నష్టమెక్కువ కలుగలేదు. ౩ వ తేదీన పెలాంగర్ వద్ద అడవిలో ఒక జపానీయ విమానము కూలిపడెను

జపానువారి సేనలు జనవరి ౩ వ తేదీన ఉత్తర బోర్నియోలో బ్రూనీకి దాదాపు ౧౦౦ మైళ్ళ దూరంలో వెస్టన్ వద్ద దిగినట్లు వార్త వచ్చినది

ఫిలిప్పైను దీవులలో అమెరికా వారి సేనలు మనిలా బే కు ౩ బాయుల గాల్పే పకల్పను నటు చేర్చబడినవి ఇవి మనిలా సింధుశాఖ యొక్క ఉత్తర పు ప్రక్కనున్న ... జపాను సేనలు ఈ సింధుశాఖ తీరము వెంట పోవుచు ఈ ద్వీపకల్పములోనికి చేరుచున్నవి. అమెరికనులు ఈ ద్వీపకల్పము నుండి కారిగిడర్ ద్వీపమునకు చేరినవట - ఇప్పుడు జపానువారు ఈ దీవిపైదాడులను చేయుచున్నారు. జనవరి ౩ వ తేదీన దీనిపై పెద్ద దాడి జరిగెను - అమెరికా వారి విమానధ్వంసక శతఘ్నుల దెబ్బలచే ఆ వచ్చిన విమానాలలో నాలుగు విమానాలు క్రింద కూల్చబడినవి - తక్కినవి ధ్వంసము చేయబడినవి - మనిలా వాయవ్యమున పాంపన్గ రాష్ట్రమున జపాను సేనల దిగుబడి ప్రక్కగ నున్నది

జనవరి ౧ వ తేదీనుండి తమ విమానాలు ఓలాంగాపో అను సైనిక స్థలము మీదను, మాలోలాస్‌లో విమానాశ్రయము మీదను హవాయి దీవులలో హిలో అను రేవు మీదను మావుయి దీవిలోని ఖుయిలో మీదను, కౌయి దీవిలో నావిలివిలి అను చోటి మీదను బాంబులను వేసి నష్టము కలిగించితిమని యు, హైలో వద్దనుండిన ఒక శత్రు యుద్ధనౌకను చాల పాడు చేసినారనియు జపానీయులు ప్రకటించినారు -

న్యూగినియాలో రాబాలులో విమానాశ్రయముపై జపానీయ విమానాలు ఎగిరి అక్కడి ఆస్ట్రేలియా వారి విమానాలపై బాంబులను వేసినవట -

కాలిఫోర్నియాకు ౫౫ మైళ్ళ దూరములో కొన్ని విమానాలు తిరుగుచుండినట్లు సూచన కాగా ఆ రాష్ట్రమందలి సాన్‌ఫ్రాన్సిస్కో నగరమందు జనవరి ౩ వ తేదీ రాత్రి శత్రువిమానాల రాక హెచ్చరిక మొదటిసారిగ చేయబడినది.

చైనాలో చాంగ్షా వద్ద జపానీయులు జనవరి ౩ వ తారీకున చైనా సేనలచే వెనుకకు తరిమివేయబడిరి - క్షతులు, హతులు కలిసి ఆరేడు వేలమంది జపానీయ సైనికులు నశించిరి, ఇప్పుడు సైతంలో నుండి సిన్‌చియాంగ్ వరకు ముఖ్యస్థానములన్నియు చైనావారి వశములో నున్నవి - చాంగ్షా ఉత్తర ద్వారము వద్ద ౨౦౦౦౦ జపానీయ సేన చైనీయుల ముట్టడిలో యిరుకుకొనియున్నదట -

రష్యాలో యుద్ధము

ఈ యుద్ధమందు ఇప్పుడు రష్యా సేనలకే విజయము గానున్నది - జనవరి ౨ వ తారీకు నాటికి మాస్కోకు నైఋతి దిశను ౧౦ మైళ్ల దూరమున నుండు మాలోయారోస్లావెట్సును, ౪ వ తారీఖున బోరోవ్స్కను రష్యా సేనలవశమైనవి - ఇంతే గాక ఇంకను అనేక జనవాసస్థానాలను ఆక్రమించగలిగినవి - ఫిన్లాండుకు తూర్పున అనేక చోట్ల లో రష్యావారి సేనలు ఫిన్నిషు రక్షణ స్థానాలను భేదించుకొనిపోయినవి క్రిమియాలో వేలకొలది మంది జర్మను సైనికులు చచ్చినట్లును రష్యనులు ప్రకటించినారు -

లిబియాలో యుద్ధము

లిబియా యుద్ధములో బ్రిటిషువారి సేనలు జనవరి ౨ వ తేదీన బార్డియాను శత్రువు నుండి వశపరచుకొని అక్కడ ఖైదు చేసి యుంచబడిన ౧౦౦౦ మంది బ్రిటిషు సైనికులను విడిపించుకొనినారు. ఇక్కడ జనవరి ౪ వ తేదీ వరకు బ్రిటిషు వారికి ౭౦౦౦ మంది శత్రుసైనికులు ఖైదీలుగ చిక్కినారు. ఇప్పుడు హాల్ఫాయా కనుమయందు ౪ వేల జర్మను సేన యున్నదట. బార్డియా చిక్కినందువల్ల ఈ హాల్ఫాయా వద్ద జర్మను సేనలు లొంగిపోయుట సులభమగుచున్నదని తలచుచున్నారు.

ఇప్పుడు జెడబియా వద్ద ఉభయపక్షాల భూచరసేనల చురుకుదనము ఎక్కువగానున్నది.

ట్రిపోలి పొవుపోవలో సముద్రతీరమందు జర్మనులు సర్టి అనుచోటికి చుట్టుప్రక్కల రక్షణ స్థానములను నిర్మించుకొనుచున్నారు

అట్లాంటిక్ ప్రాంతమునకు క్రొత్త వ్యవస్థ

పసిఫిక్ ప్రాంతములో చేసినట్లే అట్లాంటిక్ ప్రాంతములో కూడ బ్రిటను అమెరికా అధికార్యము, వారల మిత్రమండలి యొక్కయు భూచర ఖేచర సేనలకన్నిటికిని ఎవరో ఒక రాజ్యము వారిని సర్వాధికారిగ చేసినపని జరిపించుటకు నిశ్చయించినట్లు "న్యూయార్కు టైమ్సు" అను పత్రికలో వాయుచున్నది -

రాజాబహద్దరు వేంకటరామారెడ్డిగారు

(శ్రీ పెండ్యాల వేంకటసుబ్రహ్మణ్యశాస్త్రిగారు)

ఆంధ్రులుసృష్టికి ప్రతిసృష్టిచేయనర్హిన విశ్వామిత్రసంతతివారు అట్టివారిలో "రణశూరులు, కార్యశూరులు, దానశూరులు, విద్యాశూరులు, పుట్టుట యెందరో! సేవిపురుదివర్ధించుచున్న రాజాబహద్దరు వేంకటరామారెడ్డిగారి చరిత్రలో పైయంశము అని, యీ నిండుమిందుగ పరిస్ఫుటమగుచున్న సంగతిమాత్రమునవ్యసామాన్యమనదగినదియున్నది

వీరి పరోపకార కార్యదీక్షాదిగుణములను పత్రికలలో జదివియు, యాతాయాత జనులవలననియు శోకప్పుడుమిత్రులగు శ్రీసురవరంప్రతాపరెడ్డిగారికి నేనువ్రాసిన యొకజీవితచరిత్రను గోలకొండపత్రికలో విమర్శనముగాఅగపడుము అంతటి ప్రసిద్ధిగాంచిన రాజాబహద్దరు వేంకటరామారెడ్డిగారి జీవితచరిత్రనువ్రాసిన బాగుండునని వ్రాసితిని కావిఅప్పటికి శ్రీప్రతాపరెడ్డిగారే రాజాబహద్దరువారిచరిత్రను వ్రాసినయెడల నాకు చెలియదు ఇటీవల నేను హైదరాబాదువెళ్లినపుడు (౧౯౪౧ సం- అక్టోబరు) ప్రతాపరెడ్డిగారు శ్రీ రాజాబహద్దరువారిచరిత్ర నాకిచ్చుటయే మరి అగు శ్రీమాడపాటిహనుమంతరావుగారు రాజాబహద్దరువారిచే పంకొల్పబడి వారిపోషణమునందుండిన "బాలికలయున్నతపాఠశాలను" (కార్యయానిసర్పిటికి సంబంధించిన హైస్కూలు) రాజాబహద్దరువారి సందర్శనము చేయింప సంభాషించుటయుగల్గి నేవంతకుముందు వినినయంశములో నావంతర్మైనను నతిశయోక్తిలేదనియు, అట్టివతప్పనమేలయదుగ నేయుండురనియు దలంచితిని. ఇట్టియుత్తమ కార్యకౌశలమునగలవారు ప్రతిరాష్ట్రమునకు నొకరిద్దరుండిన హిందూమహమ్మదీయులసఖ్యత యచిరకాలములో నేకల్గియుండునని వారిచరిత్ర జదువగా నాకు దోచినది

రాజాబహద్దరు వారిచరిత్రాంశములలో గొన్ని ఆంధ్రదేశస్థ ప్రాచీనపరిపాలకశాఖలలో "రెడ్లు"దైవభక్తి దేశభక్తి విద్యాపోషణము పరిపాలనదక్షత మొదలగుసుగుణములకు పేరుగొన్నవారు అట్టిరెడ్లకులమునందురాజబంధు కుటుంబమున ద్వి(తి)రాజాబహద్దురు గారుజన్మించినమతో బలపధనసంపదనధికులై యుండలేను కానివారి గౌరవాతిశయముచే జమీందారులచే నాదరింపబడుచుండిరి రాజాబహద్దరువారు తమబదుగులు చేయు పోలీసుశాఖోద్యోగములోని స్వల్పమగునుద్యోగమునకేచిన్నతనమునందే ప్రవేశించి యాశాఖలో నంతకుపూర్వమేయాంధ్రుడునందని హైదరాబాదునగరపు కొత్వాలుఅను మన్నతోద్యోగమును స్వశక్తిసామర్థ్యముచే నందగల్గిరి గొప్పయుద్యోగముపొందినంతమాత్రాన గొప్పరాదు ప్రజాప్రభుత్వాదరములకు పాత్రులుకావలెను రాజాబహద్దరువారికట్టియాదరములుకల్గుటయే వీరిగుణాతిశయమును వెల్లడించుచున్నది, అట్టివీరిపుడుయశోవృద్ధులు ధనవృద్ధులు వయోవృద్ధులునై ప్రసిద్ధింగనుట విశేషాంశముగదెట్టి విశేషమునన్య సామాన్యముకాదా?

వీరుకొత్వాలపదవికిరాకముందు వైజాంరాజ్యమునందలి యున్నమండలములలోను ఆరక్షక[పోలీసు]శాఖలో సాధారణోద్యోగమునుండి పోలీసుసూపరింటెండెంటుపదవిలకుచేసితరువాత ర్యమునిరుగు వారిదోపిడుగాండ్రనుండియు, చోరులనుండియుగల్గుబాధలనడి ప్రజలనున్నవారలకు పాత్రులైరి వారిచరిత్రమునందగొన్ని చోటుల యందుదొంగలనుబట్టుటలో [దొంగలని సైన్యము జాలుచుండిరనియు మిక్కిలిలగు గోపాలలు, అరణ్యాలు, కోయిలు, మొదలగువారియందు సంచరించుచుకార్యసంధానముచేయుటలోనతిసాహసము చాతుర్యముగల్గినిర్భీతిగ స్వకార్యనిర్వహణమెనవృత్తమును నాశ్చర్యమును గల్గించుచుండును వారుచూపినసాహసకార్యములలోగుర్రం టాసంస్థానమువారికి సంబంధించిన యొకక్రిందికార్యము సాహసాతిసాహసమనదగియున్నది అదేదనగా "రాణిగారియల్లుని హైదరాబాదులో ముగ్గురు నిర్దోషులు అనబడువారు నిర్దోషియగుటచే వారినిపక్షమువారు వానినిచెరపట్టవచ్చినపోలీసువారికి స్వాధీనపరుపనిరాకరించి ౨, ౫, ౬ వందలమంది యాయుధపాణులై ప్రాణములకుదెగించియుండగా పోలీసుభటులకధ్యక్షుడగు డిప్యూటీడైరెక్టరు ౫౦మందిభటులతోలోనికిపోయి లొంగక రాణిగారి యల్లుని బట్టిన దివృత్తము "మొహతిమిం" గానున్న మన వేంకటరామారెడ్డిగారు డిప్యూటీడైరెక్టరు కార్యమునకడ్డుపడి యాతడు కోటలోనికిజొచ్చిన ప్రాణములు దక్కవని ధీరిగొల్పినను రాజాబహద్దరువారు "ప్రభువుకు భక్తితోసేవించు తనకట్టియాపదరాదనిచెప్పుచు తనవలెనిరాయుధుడగు యొకభటుని తనతో తీసుకొని నిర్భీతిగ కోటలోనికిపోయి వీరభటపరివృతుడగు రాజజామాతను తనవెంటవచ్చిన యోరితిప్రాణములగాపాడుదునని వీరభటులను రాణిని సామోపాయముచేత నెచ్చరించి నేరస్థుని తనవెంట నిడుకొనివచ్చుట సాహసాతిసాహసము కాదా? ఇది రామభక్తి తత్పరుడగు హనుమంతుడు సీతనువెదుకనేగి యింద్రజిత్తుతో బోవవప్పుడు హనుమంతుడు-

కడుకఠినములు పెద్దవైనదములు
శరమంచిలి లోన నాడు- శకలతృణము గా!
ఈపాకరములఁ దిరుగును
శరజాగమడంమిగగన- చరుడై మొ
యుఁగ!

మరియు వేంకటరామారెడ్డిగారు "పోలీసుశాఖ"లో నుద్యోగిరైనను కేవలకరినముగు కార్యశూర్యులై విజ్ఞానరహితులగు పోలీసునూపరింటెండెంట్లవంటివారుగారు "ఆంధ్రాంగ్ల కర్ణాట మహారాష్ట్ర పారశీకఉర్దూభాషా కోవిదులైభాషలలో నపర్గళముగసంభాషించి వ్రాయసామర్థ్యముగలవారు- శాసనసభాసభ్యులై శాసనరత్నకుడొచ్చుడు నైపుణ్యముగలవారు తలబహుభాషాసమర్థ్యము, శ్రీనాథమహాకవి వర్ణించిన "పెండ్లి పూడిఅన్నయ" మంత్రిని జ్ఞాపకపఱుచుచున్నది మాకుదు,

మ॥ అరబీభాష తురుష్కభాష గజకర్ణాటాంధ్ర గాంధారభూ
ర్జరభాషల్ మళయాళభాష
శకభాషాసింధు సౌవీరబ
ర్బరభాషల్ కరహాటభాష మతియుం
భాషావిశేషంబుల

స్పష్టముగా వ్రాయవచ్చు నరేటియన్నయకి సో
క్తి సంభ్రమాగంబులన్.
శ్రీ అన్నయమంత్రిశేఖరుడు
హమ్మదుషేను బచాన్యభూమి భృత్సన్నిధిని
స్మిగ్ధిస్వామితి
శంబుగ నేమమహీ సురేంద్ర
స్వాస్థ్ని సంతతాభ్యుదయ
మొందగ సెరపిభాష వ్రాసినం
గన్నుల పండువై యమరు
గాకిరు దలి పెర్షపద్దతుల్

(శ్రీకుఖండము)

రాజాబహదూరు వేంకటరామారెడ్డిగారి యుద్యోగనైపుణ్యము, బహుభాషాపాండిత్యము మొదలగువనియట్లుండ, వారొనర్చిన- ఒనరింపచేసిన సత్కార్యాచరణము- శాశ్వతకీర్తిని గడించియున్నది- ఎన్నియో ప్రజోపయోగకార్యములు- విద్యాసంస్థలు- అనాథశరణాలయాది క్రియలు వితంతూద్వాహాది సంస్కరణ క్రియలు, మత సాంఘిక పరోపకారకములగు పనులు జమీందారుల వ్యవహారములదిద్ది వారిచే పరోపకారకార్యములు చేయించుట మొదలగు పంశములలో నెలిగా గారి శతాబ్ద మధ్యమున వంగదేశమున ప్రసిద్ధిగాంచిన "ఈశ్వరచంద్ర విద్యాసాగరుని"జీవితమును శ్రీ వేంకటరామారెడ్డిగారి జీవితమనుకరించినట్లు కాన్పించుచున్నది-

నిష్కళంక ప్రభుభక్తి యుక్తులగుటచేతనే శ్రీనిజాము ప్రభువుగారి యాదరమునకు పాత్రులైరి- శ్రీరెడ్డిగారియొక్క త్వము దేహపటుత్వము"పంజాబీ"ని బోలియుండుటచేతను కార్యనైపుణ్యమునకు బ్రదీనికొలుటచేతను శ్రీప్రిన్సాఫ్ బేరారుగారు రెడ్డిగారిని, నీవుపంజాబీవా మద్రాసీవా? అనిప్రశ్నించిరి అవకాశము నొసంగినయెడల మద్రాసీయుడును పంజాబీ శక్తిని, మద్రాసీనైపుణ్యము జూపుదుడ? అంద్రదేశమునందు జనింపదగిన యాదర్శమూర్తి యీ రాజాబహదూరువారు నిజాంప్రభుత్వమువారాంధ్రులకు దగినంతపాలనా కార్యములలో దావునొసంగి దేశాన్నత్యమును గల్గించుగాక!

శ్రీ రాజాబహద్దరు వేంకటరామారెడ్డిగారు శతవర్షజీవులై పరోపకార పారీణులగుదురుగాక వీరిచరిత్ర యుత్తోత్తరముగా వృద్ధియగుగాక వీరిచరిత్రను బహుభాషాకోవిదులు ప్రసిద్ధులగు గోలకొండ పత్రికాధిపతులునగు శ్రీసురవరం ప్రతాపరెడ్డిగారు రచించిరి, అనతిశయోక్తితో రచించుట రాజాబహద్దరువారి ప్రకృతిగానున్న నాణెము యున్నతపాఠశాలా సంఘమువారు ప్రకటించుటయు ప్రశంసనీయాంశములై యున్నవి.

వెట్టిచాకిరి వారము

(స్వవి) మధిర, ౨౦-౩-౧౯౪౨.

౨౨-౩-౧౯౪౨ నాడు దెందుకూరు గ్రామమున పండిత పురుషోత్తమరావు హైకోర్టు వకీలుగారి అధ్యక్షతలో బహిరంగసభ జరుపబడెను. వెట్టి గీతములు పాడుచు సభాస్థలమునకు ఊరేగింపుగా వచ్చిరి. ప్రారంభోపన్యాసము కొండపల్లి శేషగిరిరావు వకీలుగారు చేసిరి. ప్రజలకు విశదమగునట్లు వెట్టి ఏవిధముగా ప్రభువుగారు నిషేధించినది తెలిపిరి. ... ప్రభువుగారు యిచ్చిన ఫర్మానును చదివి వినిపించిరి. వెట్టినిగురించి పెక్కు విషయములు బోధించిరి.

. . .

౨౫-౩-౧౯౪౨ నాడు రాయపట్నగ్రామమున కోదాటి నారాయణరావుగారి అధ్యక్షతలో బహిరంగసభ జరుపబడెను. ... వెట్టిచాకిరినిగురించిన గీతములు పాడిరి. ... నారాయణ గుప్తగారు ప్రభువుగారి ఫర్మానును గురించియు మాట్లాడిరి.

. . .

(ఒవి)

౨౭-౩-౧౯౪౨ న ... ఆంధ్రమహాసభ స్థాయిసంఘసభ్యులగు ... గుప్తాగారి అధ్యక్షతన ... జిల్లా అవ్వల్ తాలూక్దారు గారు ... వెట్టి నిషేధమును గురించి ... తెలిపిరి.

(ఒవి) చీమకుర్తి

౨౯-౩-౧౯౪౨ శనివారము ... ఆంధ్రమహాసభ స్థాయిసంఘ ... బహిరంగసభ జరుపబడెను. ... వెట్టిచాకిరిని గురించి ... ఉపన్యసించిరి.

వెట్టిచాకిరీవారము

[ఒ-వి-] మధిర ౨౫-౩-౧౯౪౨ న ఆంధ్రమహాసభ స్థాయిసంఘ ... బహిరంగసభ జరుపబడెను. ... వెట్టిచాకిరిని గురించి ... ప్రభువుగారి ఫర్మానును తెలుగున చదివి వినిపించిరి.

ఆలంపూరు తాలూకాలో కరువు

రైతులు సర్ టాస్కరుగారితో మొరపెట్టుకొనుట

(స్వ-వి)

ఈతాలూకాలో యీసంవత్సరము వర్షాభావము చే కరువుసంభవించినవిషయము యిదివరకే పత్రికలో ప్రకటింపబడినది. ... రైతులు పన్నులు చెల్లింపజాలమని పలుమారులు ప్రభుత్వమువారికి మొరపెట్టుకొనియుండిరి. ... తాలూక్దారుగారు స్వయముగా పర్యటించి ... పై అధికారులకు వ్రాసియుండిరి. ...

పన్నులు వసూలు చేయుచుండుటచేతను, తాము పెట్టుకొన్న దరఖాస్తులకు ఏలాంటి ప్రతిఫలము లభించనందున ... రైతులు హైదరాబాదునకు సర్ టాస్కరుగారితో మనవిచేసుకొనుటకు ... వచ్చిరి. ... సర్ టాస్కరుగారి సెక్రటరిగారు సమాధానము చెప్పిరి. ...

రెవెన్యూశాఖ ... బాబుమహబూబు అలీఖాన్‌గారితో ...

తమ కష్టములన్నియును నివేదించుకొనిరి.

ఈగోడంతయును ప్రసాదించుటను గురించి ... పంటలు ... అధికారులు ప్రతిగ్రామమునకుపోయి పొలములు తిరిగిచూచినయెడల స్థితిగతులు విశదమగును.

చెప్పదండి

(ఒ-వి)

ఈగ్రామము ... నగరము ... నూతనగ్రామము ... వెట్టిచాకిరి ... బహిరంగసభ ... అనుమతి ... ఆజ్ఞయిచ్చిరి.

"కమీటీవారి ... ప్రభుత్వమువారినుండే ప్రజలకు ... సభలకు పరాయివాండ్లు ... కాబట్టి" ... అవి ... వచ్చిపోయినారు.

ఉచితము

ఇదివరలో 0 8-0 ధరగల

అఖండమాలా

భగవద్గీత

తాత్పర్య సహితము

పలయువారు 2 అణాల తపాలబిళ్ళలు దిగువ అడ్రసుకు పంపండి

మేనేజరు

గోల్కొండ పత్రిక హైదరాబాదు ద.

బహిరంగ లేఖ

మ రా రా శ్రీ నిజాం రాష్ట్రాంధ్ర మహాసభాధ్యక్షులుగారి సన్నిధిలోకి

ఆర్యా! వందనములు,

... తాలూకా ఆంధ్రజనసంఘము ... శ్రీయుత ... రామచంద్రరావుగారును, ... జిల్లాసంఘము ... రెడ్డిగారును ... కార్యవర్గము ఏర్పాటు చేసిరి. ... శ్రీ రామారావు శ్రీనివాసరావుగారు ... ప్రచారకులుగా నియమింపబడి ప్రచారము సాగించుచుండిరి. ... జిల్లాసంఘము ... ప్రచారకుల ... ఏర్పాటు ... ఆంధ్రమహాసభ ... నిజామాబాదు జిల్లాసంఘము ... స్థాపింపబడిన ...

ఇట్లు

... కృష్ణారావు

... తాలూకా ఆంధ్రజనసంఘము సభ్యుడు

గోలకొండపత్రిక

వృషనామ సం॥ర పుష్య బ॥ ౬
గురువారము

భిన్న దృక్పథాలు

రాజ్యాంగము చాణక్యునికాలము నుండియు ఒక ముఖ్యతంత్రమై యున్నది. ఒక దేశములోని స్థితిగతులు దాని ప్రభుత్వపద్ధతిపై ఆధారపడి యుండును. ప్రజలఅభిప్రాయానికేపూర్తిగా ఎచ్చటవిలువయుండునో అది మంచి ప్రభుత్వమనిపించుకొనునని స్థూలముగా చెప్పవచ్చును. అయితే ప్రజలేమి అంతమంచివారా? వారు పొరపడరా? వారిలో ఐకమత్యముండునా? అందరు ఏకాభిప్రాయులగుటయెట్లు? అని ప్రశ్నపరంపరను నివర్తించుటకు వారికిగాను ఒక ప్రత్యేక గ్రంథమే వ్రాయవలసియుండును. ప్రజలలో బహుళసంఖ్యాకులేది బాగనితలతురో దానికే విలువయుండును. అట్టి బహుళసంఖ్యాకులుకూడా పొరపాటుచేయవచ్చును. తమకేదిపథ్యమో అది నష్టకారియైనను వారికి తృప్తికరముగా ఉండును. పరదేశమువారు ఒక విదేశాన్ని బలవంతముగా లోబరచుకొని దానిని బాగా పరిపాలించినను కూడా అది మంచిప్రభుత్వమనిపించుకొనదు. ఎందుకనగా అచ్చటి ప్రజలకు స్వాతంత్ర్యము లేకపోయెను. “స్వపరిపాలనమునకు మంచి ప్రభుత్వము ఎన్నటికిని ప్రత్యామ్నాయము కానేరదు” అని ఒక సుప్రసిద్ధమైన ఇంగ్లీషు ఆభాణముకలదు.

ఈ కాలములో భారతదేశములో రాజ్యాంగనిర్మాణమునుగూర్చిన చర్యలు చాలాబయలు దేరినవి. హిందూముస్లిము ల ఇండియా, బ్రిటిషిండియా, దేశీరాజుల ఇండియా, హిందూస్థాన్, పాకిస్థాన్ అను విభేదాలు దేశమంతటను వ్యాపించియున్నవి. కాలముతీవ్రముగా అనుకోనంతటి వేగముతో మారిపోతూఉన్నది- ఇంతలో ఎంతటిమార్పు వచ్చునోఅని చిన్నవారును పెద్దవారును అందరునూ అట్టి రానున్న మార్పునుఎదుర్కొనుటకుతమతమ వర్గదృష్టితో, మతదృష్టితో ఎత్తులు వేయుచున్నారు. ఇదంతయు అధికారకాంక్షతోకూడినట్టిచర్యయే యని స్పష్టమగుచున్నది. హిందూస్థాన దురదృష్టముచేత ఇచ్చట నానామతాలు, నానారాజ్యాలు, వివిధభాషలు, వివిధసంస్కృతులు, ప్రబలిపోయియున్నవి. ముస్లిములీగువారు ముస్లిములు ప్రత్యేకజాతియని వాదించుచున్నారు. హిందూమహాసభవారు హిందూస్థానము మాది అనుచున్నారు. దేశీరాజులు ఫెడరేషనులో చేరదలచుకొనలేదు. ఇంగ్లీషువారు భారతదేశానికిపూర్ణస్వాతంత్ర్యమ ఇయ్యదలచుకోలేదు. వివిధభాషలవారు తమతమ భాషాభిమానముచే భిన్నులగుచున్నారు. ఈసందడిలో హిందూస్థానీభాషవారు తమభాషను భారతదేశముపై మోపజూచుచున్నారు. కాని ఉర్దూవారు వారితో వివాదపడుచున్నారు. హిందీవారును, ఉర్దూవారును భారతదేశ భాషాసామ్రాజ్యాధిపత్యానికి పోటీపడుచున్నారు.

దేశీసంస్థానాలలో కూడా హిందూ ముస్లింవిభేదాలు ఏర్పడియున్నవి. అఖిల దేశీసంస్థానముస్లింలీగు ఏర్పడింది. ముస్లింలీగు వెనువెంటనే హిందూ మహాసభయు సిద్ధమైనది. అఖిలదేశీసంస్థాన హిందూ మహాసభయు స్వరూపము పొందినది. హిందూసంస్థానం ముస్లింసంస్థానంఅను పేరులు వాటినిపాలించు ప్రభువులనుబట్టియే ఏర్పడియున్నవి. అంటే ప్రజలకు విలువ లేదన్నమాట. ప్రజాబాహుళ్యాన్ని బట్టి నిర్వచింపవలసివచ్చినచో హైదరాబాదు సంస్థానమును హిందూస్థానమనవలెను. కాశ్మీరుసంస్థానాన్ని ముస్లింసంస్థానమనవలెను భారతదేశసంస్థానాల చరిత్రలో కాశ్మీరు హైదరాబాదుసంస్థానాలచరిత్రి పరస్పరానుబంధరూపముగా ఉండుట ఒక విచిత్రపరిణామనిదర్శనముగా ఉన్నది. హైదరాబాదులో శ్రీ ప్రభువుగారు ముస్లిములు. ప్రజలు విశేషముగా హిందువులు. కాశ్మీరులో శ్రీ ప్రభువుగారు హిందువులు. ప్రజలు విశేషముగా ముస్లిములు. హైదరాబాదులో ప్రభువుగారి మాతృభాష సర్కారీభాష యైనది. కాశ్మీరులో ప్రభువుగారి మాతృభాష సర్కారీభాషయైనది. హైదరాబాదులో హిందువులుఉర్దూను దానిలిపినిఆక్షేపించుచున్నారు. కాశ్మీరులో ముస్లిములు కాశ్మీరీభాషను, నాగరీలిపిని ఆక్షేపించుచున్నారు. హైదరాబాదులోముస్లిములకే నూటికి ౮౦ వరకు సర్కారీ ఉద్యోగాలుకలవు (ఇంకను పేలుపట్వారీలు చేరలేదు. వారివంశపారంపర్యాధికారాలను లాగివేసి ఇతరోద్యోగులవలెనే నౌకర్లను జీతమిచ్చి ఏర్పాటు చేయవలెనని ఇత్తెహాదుల్ ముస్లిమీన్ సంఘమువారు చాలాప్రయత్నాలు చేయుచున్నారు) కాశ్మీరులో హిందువులకే ఎక్కువ ఉద్యోగాలున్నవని వినుచున్నాము. కాశ్మీరులో హిందువులు ప్రభువర్గమువారు. హైదరాబాదులోనిముస్లిములు “ఆఖాలు” “అనల్ మలికు”లు “ఉ౦౦ఏండ్ల నుండి దక్కనీరాజ్యాన్ని బాహుబలముచే పరిపాలించిన ప్రభుజాతి”. కాశ్మీరుముస్లిములు ప్రజాప్రభుత్వాన్ని అనగా బాధ్యతాయుత ప్రభుత్వాన్ని కోరుచున్నారు. హిందువులు అది మాసంస్థానానికి సరిపడనేసరిపడదంటున్నారు. హైదరాబాదులో హిందువులు బాధ్యతాయుత ప్రభుత్వాన్ని కోరుచున్నారు. ముస్లిములు అనగా ఇత్తెహాదుల్ ముస్లిమీన్ సంఘమువారు అది యేమాత్రమున్నాకూడదు, దానివాసనయే మాకు సరిపడదు, దానిపేరే మేము విననొల్లము అని చెప్పుచున్నారు. ఈరెండుసంస్థానాలలోని భిన్నదృక్పథాలలోని అంతరార్థమెంతైనను కలదు. ప్రభుత్వాధికారాలలో ప్రధానావలంబనము కగిన జాతి తమ అధికారము కొక్కడపోవునో అని భయపడుచు మార్పునుకోనివారై దానిని ప్రతిఘటించుటకు తమ మనసులలో విలీనమై యున్న భావాలను స్పష్టముగా వెలిబుచ్చక మూలసిద్ధాంతాలే సరియైనవికావని క్రొత్తసిద్ధాంతాలను స్థాపించుటకై భగీరథప్రయత్నాలు చేయుచున్నారు. భారతీయముస్లిములు ప్రత్యేకజాతి అను జిన్నాఖాయదెఆజంగారి క్రొత్తసిద్ధాంతములోని అర్థమిదే. హైదరాబాదుముస్లిములకు ప్రభుత్వోద్యోగాలు ఒకముఖ్యమైన ఆర్థికసమస్యఅను నూతన సిద్ధాంతములోనిఅంతరార్థముకూడా ఇదే. ప్రపంచములో నెందునుకూడా ప్రభుత్వోద్యోగాలను వ్యాపారసంస్థలవలె ముఖ్యార్థిక సంపాదనగా ఏవర్గమున్నా ఏర్పాటు చేసుకొనియుండలేదు. బ్రతుకలేక బడిపంతులైనట్లుగా వేరేవిధముగా సంపాదించుటకు వీలులేక మాకు ఇదే సంపాదనమార్గము అనుట సరికానేరదు. అది ప్రభుత్వానికిని నష్టకారియగును. అర్హతయే ఉద్యోగాలకు తగినట్టికొలని ఆర్థికంగా వెనుకబడినవారికందరికిని ఉద్యోగాలిచ్చి ఆ లోపాన్ని పూరించుమని యేబుద్ధిమంతులునూ చెప్పరు. అట్లు ఏప్రభుత్వమున్నా చేయదు.

బాధ్యతాయుత ప్రభుత్వానికి మన హైదరాబాదు ముస్లింనాయకులు విరుద్ధముగా వాదించుచున్నారు. దానికి యింతవరకు సరియగు సమాధానము వ్యక్తముకాకుండెను. ఇప్పుడు వ్యక్తమైయున్నది. నవాబు బహద్దరుయారుజంగు బహద్దరు ఖాయదెమిల్లత్ గారు దానిని వ్యక్తపరచినారు. నవాబు బహద్దరుగారిలో స్పష్టముగా చెప్పుట యొకవిశిష్టగుణము. వారు హైదరాబాదు ముస్లిములకు ఏకైకనాయకులు. వారికి ప్రభుమాన్యత చాలా హెచ్చుగా ఉన్నదనుటకు వారికి మనపూజ్య ప్రభువులుంగారు గతమాసమందు చేతిగుండీలు బహుమానముగా ఇచ్చి వాటిని వారిజాగీరుకు మోటారులో పంపించినదిసాక్షి తెలిగియే యున్నారు. అట్టిఖాయదె మిల్లత్ గారు మొన్న జాల్నాలో జరిగినసభలో ఈవిధముగా సెలవిచ్చినారు.

> “హైదరాబాదు రాష్ట్రములో కొన్ని వర్గాలవారు బాధ్యతాయుత ప్రభుత్వాన్ని కోరుచున్నారు, అదియేర్పాటుచేసినట్లయితే ముస్లిములలో కేంద్రీకృతమైన అధికారము వారినుండి విడిపోయి యితరులకు సంక్రమించును అందుచేతనే మజ్లిసె ఇత్తెహాదుల్ ముస్లిమీన్ వారుదానికివిరుద్ధులైయున్నారు. మేము ఎల్లప్పటికినీ దానికి విరుద్ధులముగా ఉండి దానిని ప్రతిఘటించుచుండగలము అయితే యీవిధముగా మేము ప్రతిఘటించినప్పుడు ఇప్పటి ప్రభుత్వానికంటేమేలైనట్టిదియుదూరదృష్టికలదియునగు ప్రభుత్వము కావలెనని కోరుటకు బాధ్యులమైయున్నాము.”

నవాబుగారిపై వాక్యాలలో రెండువిషయాలు కనబడుచున్నవి. బాధ్యతాయుతప్రభుత్వమువలన ముస్లిములకు నష్టము. ఎట్లునష్టమనగా వారిలోఇప్పుడుండు అధికారము ఇకముందుఉండదని వారివాదము. కావున ముస్లిముల అధికారము, ఆధిపత్యము, ప్రభుశక్తి శాశ్వతముగాఉండవలెనంటే బాధ్యతాయుత ప్రభుత్వాన్ని శాశ్వతంగా ప్రతిఘటించుచు ఉండవలెను. రెండవదేమన ఇప్పుడుండు ప్రభుత్వపద్ధతికూడా ఇత్తెహాదువారికి తృప్తికరముగా లేనట్లున్నది. ఇంతకంటె మేలైన ప్రభుత్వము కావలెనంటున్నారు. మరి అట్టిమేలైన ప్రభుత్వానికి దూరదృష్టి కూడా ఉండవలెనట. ఆ దూరదృష్టి యెట్టిదిగా ఉండవలెనో తెలుపలేదు. ఇంతకంటె మేలైన ప్రభుత్వమంటె యెట్టిదిగా ఉండవలెనో అదియును స్పష్టపరుపలేదు. బాధ్యతాయుత ప్రభుత్వస్థానములో మంచిప్రభుత్వముండేచాలును అని వారి ధోరణిగా ఉన్నట్లు కనబడుచున్నది. మంచిప్రభుత్వమంటె వారినిర్వచనమెట్టిదో అదియు స్పష్టముకాలేదు. వారు మనకు తెలియనిచ్చినంతవరకు దానివిశేషాలేవో మరొకమారు తెలుసుకొందము.

—

పర్షియాలో సంస్కృతభాషయెడ గౌరవము

ఒక కాశ్మీరి ముస్లిం అనుభవము

ట్రిబ్యూనుఅనుపత్రికలో ఒక కాశ్మీరముస్లిం పంపిన ఈక్రిందిసంగతులు ప్రకటించబడినవి:

నేను కాశ్మీరదినావాడిని. బాల్యమందు నేనుఇంటివద్దను, మసీదులోను సాధారణముగా మహమ్మదీయునికి నేర్పవిద్య నేర్చుకొంటిని. నాకు అరబ్బీ నేర్పిరి. ఖురానుచదువుట నేర్పిరి పెద్దవారిరిగిన తర్వాతనన్ను బడికిపంపిరి. అక్కడనేను యం-ఏ-వరకునన్ను చదివితిని.

తర్వాత నేను నాబంధువునితో సోదరునితో పర్షియాకు పోయి అక్కడపార్సీలో మంచిపండితుడగు నొక మిత్రునియింటికిగితిని వారికి ప్రాచీనపార్సీపద్ధతియు, అధునిక పార్సీపద్ధతియుకూడ తెలుసును పార్సీలో క్రొత్తపథమునుదీయవలెనని గాఢవాంఛగలవారు—వారొక సాహిత్యసమితిపద్ధ్యము. “ఫార్సీభాషలోను, సంస్కృతిలోను నవ్యజీవముపోసి వాటిఅభివృద్ధినినిరోధించిన విదేశీయపద్మోశనములను వాటినుండి తొలగచేసివేయుటయే ఆసమితియొక్క ఉద్దేశ్యము—ఈసమితియొక్క ఒకసమావేశమందు నన్నుఉపన్యసించ కోరిరి— ఎంతో దూరముఆలోచించినతర్వాత నేనందుకు ఒప్పుకొంటిని.

నిర్ణీతదినమున నేను మొగలాయి ఉద్యానముల నీలసరోవరముల వాటిషికారుల రామణీయకతనుగురించి దీర్ఘముగనుపన్యసించితిని— దీనకు నేను కాశ్మీరపరిశ్రమకు ఉదాహరణములనుగా కొన్ని మంచితివాసీలను కొయ్యచెక్కడములను చూపించితిని. అతివాసీలుఅన్నిటిలోకి మంచి శిరాజాలకును, కిర్మానులకును, ఆర్బీఅక్షరముల అందముగ మంచి తుర్కీడిజైనులకును ఉదాహరణములంటిని—

నేనింతదూరము చెప్పినతర్వాత ఒక్కరికైనను నేనుచెప్పినదానిలో ఆదరముకలుగలేదు, అది నాకాశ్చర్యమయ్యెను నేను కూర్చుండినతర్వాత ఒకయువకుడేచి రెండుమాటలుపన్యసించుటకై అధ్యక్షునిఅనుమతికోరెను. అనుమతుడైన తర్వాత ఉపన్యాసించుచు నాతను నాఉపన్యాసమునకు ఆశాభంగముకలిగించినదనియు, కాశ్మీరమునుగురించియు, దానిగొప్పతనమునుగురించియు నాకేమి తెలియదని తేలినదనియు చెప్పెను—

తర్వాతఅతడు ప్రాచీనమునుండి కాశ్మీర చరిత్రను చెప్పి కాశ్మీరమునుండి భారతీయవిజ్ఞానము, ప్రపంచమందలి గొప్పమతములలో నొకటియగు బౌద్ధమతము, టిబెటు, మధ్యఆసియా అలోకి ఎట్లువ్యాపించినదియు తెలిపెను. కాశ్మీరము భారతదేశపు గొప్పచక్రవర్తులలోనొకరై రాజతరంగిణీ గ్రంథకర్తయగుకల్హణుని జన్మస్థానమనియుచెప్పిరి తర్వాతవారు కాశ్మీరమందలి పూర్వపు గొప్పశిల్పముయొక్క ఆశ్చర్యములను తెలిపిరి. అశిల్పమునకు నిదర్శనమైన పెద్దదేవాలయముల శిథిలములిప్పటికినిఉన్నవి అట్టికొన్నింటి ఛాయాచిత్రములను వారుచూపించిరి.

ఆఅద్భుతశిల్పములను, వాటిలోని అమూల్యములైన ప్రాతగ్రంథములను ఎట్లుకూల్చివేయబడి పాడుచేయబడెనో వారువివరణచేసిరి పిమ్మట వారు కాశ్మీరములో పూర్వముసంస్కృతి విజ్ఞానమెట్లు మంచిఅభివృద్ధిలోనుండెనో, అగి వేదవిజ్ఞానకేంద్రముగనుండెనో తెలిపిరి

పరిశ్రమలవిషయములో నేను సభవారికిచూపించిన తివాచీలు భారతదేశపువికావనియు విషిరాజునుండియో, తుర్కీనుండియో అవలంబించిన డిజైనులుకలిగియున్నవనియు, అవి భారతీయకళయొక్క అనుకరణములైతే కావచ్చుకాని, భారతీయకళావని మనోభావముల సృష్టిమాత్రము కాజాలవనియు చెప్పిరి.

ఈవిధముగా ఆయువకుడు ౧½ గంటసేపు ఉపన్యసించెను— వారుచెప్పినదానిలో చాలాభాగము నాకు జ్ఞాపకములేదు కాని నాకు చిన్నతనమునిపించి, నాకేమీ తెలియకపోయెనుగదా యనిపించెను ఆసభఅయినతర్వాత కొందరు మిత్రులు కాశ్మీరభాషనుగురించియు, లిపినిగురించియు, నాకుకొన్ని ప్రశ్నలువేసిరి, కాని నేను వారలతోనాకు పార్సీభాష అరబ్బీలిపితప్ప నాకేమీ తెలియదని చెప్పితిని. చిన్నప్పటినుండియు నాకు వాటినే నేర్పియుండిరంటిని.

నేనుపర్షియాలో చూచినదానినిబట్టియు పరిశీలించినదానినిబట్టియు నాకు ముసల్మానులు జాతీయత నవలంబించుటయే మంచిదనిపించినది—వారలవిద్య శుద్ధభారతీయవిద్యగా నుండవలెను—వారివిషయములను, ఉత్సవములనుకూడ భారతీయములేఅయియుండవలెను మనలోభారతీయమునిన ప్రతివానిని ఏవగించుకొనుఅలవాటు ఎట్లుఏర్పడెనో నాకుబోధపడుటలేదు.

బళ్లలో నేర్పుడినదానిలో కాశ్మీరముయొక్క పూర్వముగొప్పతనమునుగురించిన చరిత్రను నేర్పవలెననియు, ప్రతివిద్యార్థికిని దేవనాగరిలిపిని నిర్బంధముచేయవలెననియు కాశ్మీర ప్రభుత్వమునకు నేనుమనవిచేయుచున్నాను. అట్లుచేసినచో భారతదేశము వెలుపలదేశాలలో తోడిమతస్థులముమనలను హీనముగా చూడకుందురు. భారతీయనాగరికతను హిందువులసొత్తుగా తీసికొనవలదు అని చూసేదని నా సహోదరులకు విన్నవించుచున్నాను, భారతదేశపు నాగరికతనుమనము పట్టుదలతో సంరక్షించుభారము వహించవలెను

—

అఖిలభారత మహిళా మహాసభ

అధ్యక్షురాలి సింహావలోకనము

కాకినాడలోజరిగిన అఖిలభారత మహిళామహాసభయొక్క ౧౭వ సమావేశమును సింహావలోకనచేయుచు అధ్యక్షురాలగు శ్రీమతివిజయలక్ష్మీపండిత్ గారు ఈక్రిందివిధముగ చెప్పినారు:

“ఈసారి మహిళామహాసభకుకొందరు యువతులైన ప్రతినిధులు వచ్చియుండుట ముఖ్యవిశేషము. ఈయువతీవర్గము ఇంతవరకు ఈమహాసభ కార్యములయందు అంతఅభిరుచిని చూపియుండలేదు, పూర్వముప్రతినిధులుగావచ్చిన యువతులు చాలతక్కువమంది వారలుఈసారివచ్చి మహాసభనుచర్చించవలసిన ప్రాతక్రొత్తసమస్యలను క్రొత్తరకపు పరిష్కారపద్ధతులను సూచించుట చాల సంతోషమైనవిషయము. ఈయువతులవల్ల క్రొత్తప్రాణముసమపోయుట చాలమంచిదని నేనను కున్నాను.

ఈసారి యీమహాసభ రెండు కార్యపథకములను నిర్ణయించినది, జిల్లాలలోను, రాష్ట్రములలోను మహాసభలను జరిపించుటకై ఆదేపనిగ కృషిచేయగలవారలను సిద్ధపరచుటఒకటి మహాసభయొక్క అవసరములప్రకారము ఒక గ్రామమున వ్యవస్థచేయుట రెండవది.

మేముకొన్నిఏండ్లుగా ఒకనిర్మాణ కార్యపథకముప్రకారము పనిచేయుచుంటిమి. అపనులలో ముఖ్యాంశములు హరిజనసేవ, వయోజనవిద్య గ్రామపునర్నిర్మాణము మున్నగునవి

ఇప్పటిపరిస్థితులయందు కలిగించునదిగా ఉన్నదని గ్రహించిమహాసభవారు చిక్కుసమయములలో వారలకుసహాయపడుటయందులకై ఒక అఖిలభారతస్వచ్ఛంద సేవికాదళమును ఏర్పాటు చేయుటకు నిశ్చయించినారు, ఇదిస్వతంత్రసంస్థగా వ్యవహరించగలదు సేవకులను సిద్ధపరచుటకై కేంద్రముల నేర్పాటుచేయుటకు మహిళా మహాసభ శాఖలు కోరబడినవి, పనిచేయుదళమీవ పనులిట్లుండును (౧) ప్రజలలో బెదరును తొలగించుట, (౨) ఉపద్రవమున్నదనిపించు ప్రదేశములనుండి స్త్రీలను, శిశువులను వేరుచోట్లకు గొనిపోవుటయందు తోడ్పడుట, (౩) దెబ్బలుమున్నగుబాధలపాలైనవారలకు పెట్టవలసినఅవసరమగు సహాయమును చేయుపద్ధతులను ఉపద్రవసమయములయందు బాధితులపరిచర్యచేయు పద్ధతులను నేర్పుట యేర్పాటుచేయుట, (౪) ఉపద్రవబాధితములైన ప్రదేశములలో ఆహారమును, ఇతరావసరములను యిప్పించు నేర్పాటుచేయుట, (౫) విమానాలదాడులతర్వాతచేసే రక్షణకార్యాలలో తోడ్పడుట, మరియు (౬) దేశములో అరాజకపరిస్థితులేర్పడకుండజూచుట.

—

భాగల్పూరు సత్యాగ్రహులవిముదల

భాగల్పూరులో అఖిలభారత హిందూమహాసభజరుపరాదని ప్రభుత్వమువారువిధించినదానికి ఆజ్ఞను ఉల్లంఘించినందుకై అరెస్టుచేయబడినవారలను జనవరి ౫వ తేదిన వదిలివేసిరని తెలియుచున్నది ఈవిధముగా ౩౦౦ మందిఇప్పుడు కారాగారములో నున్నారు.

దుర్భరములైనధరలు, లూటీలు

మదరాసురాష్ట్రమందు చిత్తూరుజిల్లా పుత్తూరుతాలూకాలో లూటీలు జరిగినవి. అందుపై ౩౦ మంది గ్రామజనులను పోలీసులు అరెస్టుచేసి వారివారలను చిత్తూరుసబ్ జెయిలుకు దెచ్చియుంచినారు. పుత్తూరుతాలూకాలో నారాయణవరంగ్రామములో దరిద్రులకుచౌకగా ఆహారపదార్థములను అమ్ముటకై చందాలనుసేకరించి ధాన్యపుడిపోలను పెట్టుటకు వర్తకులు గ్రామస్థులుగల ఒకఉపసంఘము ఏర్పాటుచేయబడినది.

కొందరుసేలంలో ఒకబియ్యపుకొట్టువద్దకుపోయి అక్కడబియ్యమును దోపిడిచేసిరి. ఈవిధముగా రూ ౨౦౦౦ల విలువగలబియ్యముపోయెనట. ఈసందర్భమున ౨౫మంది అరెస్టుచేయబడిరి. వారు అక్కడదిగుర్పోలీసులను రత్నగాపై ఇళ్ళచేరాప్పటుచేసిరి. కొన్నిబట్టలదుకాణాలలోనికిఈదోపిడిగాండ్రుదూరి బట్టలను బయటపడవేయునంతలో పోలీసులురాగా వారలువెళ్ళిపోయిరి. అధికారులిప్పుడు ప్రభుత్వనియుక్తమైన సలహాసంఘము నిర్ణయించినధరలకు సరకులనమ్మవలెనని సలహానిచ్చిరి. (హిందూపత్రికనుండి)

బెజవాడలో ధాన్యందోపిడి

జనవరి ౪ వ తేదిన బెజవాడలో పూర్ణానందంపేట, ఇంచ్‌పేట ఇస్లామియాపేట, క్రొత్తపేట మొదలగుచోట్లలో దాదాపు ౬ వేలమంది కార్మికులు నాలుగైదుమూకలుగ బియ్యం, కట్టెమున్నగు ఆహారపదార్థముల గిడ్డంగులను దోచినట్లు "ఆంధ్రపత్రికలో" వార్తవచ్చినది. ౩వేల బియ్యపుబస్తాలుపోయినవి. ఇపుడు పోలీసుఉద్యోగులు ముఖ్యవీధులలో కాపలాకాయుచున్నారు. కలెక్టరు, పోలీసు సూపరింటెండెంటుగారలు కారులోపోవుచుండగా వారలపైరువ్వబడిన రాళ్ళవల్ల డిప్యూటీ సూపరింటెండెంటు గారికి దెబ్బతగిలెను. అరోజు సాయంత్రమువరకు లూటీలు జరుగుచునేయుండెను. పోలీసులు ౪౦ మందిని అరెస్టుచేసి లూటీచేయబడిన కొంతసరకును స్వాధీనపరచుకొనిరి. బెజవాడ పురపాలక సంఘాధ్యక్షుని అధ్యక్షతన ఒక పౌర సభ జరుగుచున్నది.

కొచ్చిన్ ప్రజామండలికి నిషేధాజ్ఞ

కొచ్చిన్ ప్రభుత్వమువారు జనవరి ౩ వ తేదిన జారీచేసిన ఒకఆజ్ఞలో ప్రజాక్షేమమునకై పాటుపడుటకై భారతదేశరక్షణ నియమావళిననుసరించి కొచ్చిన్ ప్రజామండలిసభ్యులను కొచ్చిన్ శాసనసభ సభ్యులను ముందుగాఅధికారులనుండి అనుమతి పొందక సభలనుజరుపరాదనియు ఇతరులుజరిపే సభలలో భాగస్థులుకారాదనియు నిషేధముచేయబడినది. ఈఆజ్ఞ జనవరి ౩ వ తేదినుండి ఒకనెల రోజులవరకు అమలులోనుండును.

ప్రజామండలియొక్క వార్షికమహాసభను జనవరి ౧౦ ౧౧ వ తేదీలలో ఇరిజాలకుడవద్ద జరుపుటకై ప్రజామండలివారలు ప్రచారముసాగించుచుండిరనియు, దానివాలంటీరులు పాటలుపాడుచు వివాదములుచేయుచు పోవుచుండిరనియు, ఆ బ్రిటిషుచక్రవర్తియొడ ద్వేషమును కొచ్చిన్ ప్రభుత్వాధికారులయెడ తిరస్కారభావమును పురికొల్పునవిగా యుండినవని, జపానుయుద్ధములో ప్రవేశించినందువల్ల ఏర్పడినచిక్కుస్థితిసట్టియు రాజకీయవివాదములపై ప్రజలమనస్సులు ఉద్రేకము చెందేస్థితిలోనుండుటనుబట్టియు అనుమహాసభజరుపుటకిది తగినసమయముగాదని ప్రభుత్వమువారి అభిప్రాయమని ప్రజామండలివారిఅభిప్రాయము తమసనివృత్తిగా శాసనబద్ధమైనదిగానున్నదనియు ప్రజాశాంతి భగ్నమగునభయము లేదనియునై యున్నది, ప్రజామండలిప్రచారకులు ఇప్పుడున్నప్రభుత్వముసకూడ ప్రోత్సహిసనులు చేయుచున్నట్లు అనేకులనుండి ప్రభుత్వమువారికి నేరములుచేరినవి. ప్రజామండలివారికార్యసమితి జనవరి ౧ వ తేదినసమావేశమైఆలోచించి తమపైనిషేధమును ధిక్కరించుటకునిశ్చయించి అట్టిసంగతిని అధికారులకు తెలియజేసినది. అందుపై ప్రభుత్వమువారిప్పటియాజ్ఞగావించినారు. (హిందూపత్రిక)

మెహరలీగారి అరెస్టు

అఖిలభారతకాంగ్రెసు సోషలిస్టుపార్టీ యొక్క కార్యదర్శియగు యూసుఫ్ మెహరలీగారు పంజాబురాష్ట్రమునందు మొట్టమొదట చిక్కారు బడిలో వెళ్ళిరాదని పంజాబుప్రభుత్వమువారువారికి ఒకఆజ్ఞ జారీచేసిరి. దానిని ధిక్కరించినందుకై మెహరలీగారు జనవరి ౩వ తేదిన ఉదయము ౯ గం-లకే లాహోరులో అరెస్టు చేయబడిరి.

గాంధీ-టాగూరులు లోకోత్తర పురుషులు

జవహరులాలు గారి వివరణము

బెంగాలు రాష్ట్రములో శాంతినికేతనమందు విశ్వభారతిఅనే పత్రిక మూడు నెలలకొకసారి ప్రచురింపబడును. ౧౯౪౧ డిసెంబరుతో అంతమైన మూడు నెలలసంచికలో జవహర్లాలు గారిఒకలేఖప్రకటింపబడినది. దానిలోజవహర్లాలు గారిట్లువ్రాసినారు

"నేను ప్రపంచములో అనేకభాగములలో విఖ్యాతులైనవారిని నేచూచినాను. కాని వారందరిలోను గాంధీ- టాగూరు గారలు చాలగొప్పవారలనువిషయంలో నాకుసందేహము లేదు. వీరిద్దరు లోకోత్తరపురుషులని నేను నిర్ధారణగాచెప్పగలను. ఇప్పుడు ప్రపంచంలో పదవులుగావున్న వారిలో ప్రధానమంత్రులు ఫీల్డుమార్షలులు, డిక్టేటరులు, గర్జనలుచేసే రాజకీయ నాయకులు, వీరందరు చనిపోయినతర్వాతను వీరివందరిని అప్పటిప్రజలు పూర్తిగా మరచిపోయినతర్వాతను గాంధిటాగూరు గారలను మాత్రమే భావికాలపు ప్రజలు యిప్పటివారికంటె చాలఅధికముగా గుర్తించగలుగుతారని నేనునమ్ముచున్నాను. ఒక పురుషాంతములో యిండియాలో యిట్టి మహనీయులిద్దరుమాత్రమే యేలపుట్టవలెనో నాకాశ్చర్యముగనున్నది. ఇండియా పరాధీనస్థితిలో వుండగా వీరుపుట్టిరి. వీరుపుట్టుటకు పరాధీనతయే కారణమేమో భారతీయులలో ఉత్సాహము, అందువల్లచైతన్యము సమగ్రముగావున్నదను నమ్మకము కూడ నాకుకలుగుచున్నది. ఇదిమిక్కిలి అద్భుతమైనవిషయము. ఇప్పుడు దేశములోకలిగిన చిక్కులన్నియుకూడ దీనిముందర అత్యల్పములనే నా భావన. అతి ప్రాచీన కాలమునుండి నేటివరకును ఇండియా ఒకఅవిచ్ఛిన్న సంప్రదాయముగా నున్నది. ఆవిషయముకూడ నాకిటువంటి అభిప్రాయము కల్గించుచున్నది. ఈరెండుదేశాలుసకించుటఅసంభవము. గురుదేవుడును, గాంధిగారును యితరదేశాల విజ్ఞానములలోని నేకఅంశములను స్వీకరించినారు. గురుదేవుడు వీటిని చాలాహెచ్చుగా స్వీకరించినాడు. వీరిద్దరిజాతీయత అతి విశాలమైనదేగాని సంకుచితమైనదికాదు. ఇద్దరును విశ్వమానవసంఘానికంతటికిని సందేశములనుపంపిరి. కాని వీరిద్దరు నూటికినూరుపాళ్లు భారతమాతబిడ్డలే. అతిప్రాచీనమైన భారతవిజ్ఞానమునకు వీరువారసులు ప్రతినిధులు, వ్యాఖ్యాతలు. వీరి భారతీయత సమగ్రమైనది. వీరిద్దరికిని అనేకవిషయములలో భేదభావమున్నది. వీరివిజ్ఞానమునకు మూలాధారము ఒక్కటే అయినప్పటికిని వీరిద్దరికి చాలాభేదమున్నది. వీరిద్దరికి వున్నంత అత్యధికమైనభేదము మరెయిద్దరికినికూడా వుండదని నేనుచెప్పగలను. అతిప్రాచీనమైన భారతీయవిజ్ఞానము, ప్రతిధ్వనించు సమగ్రములు. వీరివల్ల ఒక్క పురుషాంతరములోనే వీరిద్దరునుపుట్టిరి. వీరిద్దరును అన్ని విషయములలోను అవతారులు. భారతదేశము వీరిలో మూర్తీభవించినది. వీరిది అచ్చమైన భారతీయత. భారతమాతవ్యక్తిత్వములో అనేక రూపాలున్నవి. వీరిద్దరు వేరువేరు రూపాలకు ప్రతినిధులు.

నెహ్రూగారికి సైకిలు ప్రయాణావస్థ

బొంబాయినుండి పండిత నెహ్రూగారు జనవరి ౩వ తేది వెళ్ళిపోవునప్పుడు స్టేషనువద్దనూట్లాదుమంది ప్రేక్షకులు వ్యక్తులకునుఇంక సమ్మతముగా వాదుకయగునట్లుచేయుటకై ఇండియాప్రభుత్వమువారు గావించియుండినఆజ్ఞనుగురించి మొరపెట్టుచు భారతదేశములోనుండి ఈసైకిల్లు ఎక్కడనైన దొరుకునని విచారించిరి. పెట్రోలుతగినంత దొరకపోవుటవల్ల తాను సైకిలుపై తిరుగవలెసినరోజు రాగలదనియు అలహాబాదులో ప్రయాణికులుతనను చూచి ఖంగారుపడగలరనియు అనిరి.

మ. ఘ, వ. నిజాంస్టేటు రైల్వే

నోటీసు

పి పి రైల్వేలోని- నెం 47 అప్ మరియు 48 డౌన్ పటేలు రాక పోకల మార్పులు

1942 జనవరి 10 తేదినుండి నెం. 47 అప్ మరియు 48 డౌన్ ల రాక పోకలకాలములు క్రిందివిధముగా మార్చబడును

47 మిక్స్‌డ్			48 మిక్స్‌డ్		
పర్లి వైజ్నాథ్	పోక	5-50	పర్భని	పోక	11 05
పర్భని	రాక	9-17	పర్లివైజ్నాథ్	రాక	14-31

వివరముగా రాకపోకల కాలములను తెలుసుకొనగోరువారు స్టేషనులందలి రాకపోకల పట్టికలను చూడుడు

చీఫ్‌ట్రాన్స్‌పోర్టు సూపరింటెండెంటు ఆఫీసు
సికింద్రాబాదు దక్కన్
3 జనవరి 1949

(బై ఆర్డర్)
ఏ డబ్ల్యువాట్స్
చీఫ్‌ట్రాన్స్ సూపరింటెండెంటు

హైదరాబాదు ధరలు

తేది ౨౭-౩-౫౧ ఫ

... ౧-౨౧ సేర్లకూకమధరలన్నీ హాలీశి

వివరము	పల్లా ౧కి ధర
	రూ అ పై
కిచిడిబియ్యము	౨౪ నుండి ౨౩ వరకు
సంబర్లు	౨౪ ౨౩౫
ఢిల్లీబియ్యము	౨౪ ౦ ౦
రాంసాగరు	౨౨ ౦ ౦
నావర్రాం	౨౩ ౦ ౦ క్రొత్తవి
,,	౨౫ ౦ ౦ పాతవి
అరాక్కటి	౨౧ ౦ ౦ క్రొత్తవి
,,	౨౫ ౦ ౦ పాతవి
కోవాసణి	౨౩ ౭ ౦
బుడుములు	౨౧ ౦ ౦, ౨౦౫
కేశారి	౨౦, ౨౩ వరకు
గోధుమలు	
పుర్బతి	౨౪ ౮ (అన్నిరకములు)
బిస్సి	౨౪ ౭ ౦ వరకు
అమ్మకరి	౨౪ ౦ ౦
పోటీయా	౨౨ ౭ ౦
ఎర్రగోధుమలు	౨౦ ౨౧
తెల్లజొన్నలు	౧౨ ౧ ౦ ౧౧౫వరకు
పచ్చజొన్నలు	౯ ౦, ౯ ౮ ౦
శనగలు	౧౯ ౦ ౦ వరకు
కందులు రుయ్యవి	౧౩ ౭ ౦
మినుములు	౧౪ ౭ ౦
జంకలు	౧౪ ౮ ౦
పెసలు	౧౧ ౦ ౦
పప్పులు	
శనగ పప్పు	౨౩ ౦ ౦
కంది ,,	౧౬-౭-౦ ౧౯
పెసరపప్పు,	౨౧ ౨౨ ౭ ౦ ౨౩
అంక ,,	౨౦ ౦ ౦
మినుప	౨౧ ౦ ౦ ౧౩౫
పెసర ,	౨౦ ౦ ౦
బెల్లము ౧౯-౭-౦ నుండి ౧౯ ౯॥ ౧౬-౧౦॥	
శక్కర	౧౨, ౧౨ ౭ ౦
పుల్లిగడ్డ	౧౦ నుండి ౯ ౭౫
పరుగు మంచిది	౪౦ నుండి ౩౦ వరకు క్రొత్తవి
చక్కెర మ॥ మ॥ [౪౦ సేర్లు]	
జావ	,, ౧౪ ౦ ౦
బొంబాయి	,, ౧౩ ౧౪ ౦
మద్రాసు	,, ౧౩ ౧౫ ౦
నిజామాబాదు	, ౧౩ ౧౨ ౦
ఎర్రచక్కెర పల్లి	౨౦ ౦ ౦
గడచక్కెర	, ౪౦ కి ౧౬ ౧౨ ౦
ఎల్లిగడ్డ మణుము ౧౨ కి	౬ ౦
అల్లం ,	౨
మణుము ౧౨ కి	
కొబ్బెరనూనె	౫ ౧ ౦
కుసుమనూనె ,	౬ ౦ ౦
నువ్వుల నూనె ,	౪ ౫ ౦
వేరుశనగనూనె ,	౮ ౦ ౦
కిరోసిను (గ్యాలన్, డబ్బా ౧కి)	౮-౧౨-౦
నెయ్యి మ॥ మ॥ ౪౦ సేర్లు	
విదేశి నెయ్యి ,	౬౫ ౦ ౦
తెలంగాణా ,	౪౫ ౦ ౦
వనస్పతి డబ్బా ౧కి	౧౧ ౬ ౦
మదరాసు ఉప్పు ౯,	౧౧ ౦ ౦
వేరుశనగ ,,	౭ ౮ ౦
పప్పు	౧౨ ౦ ౦
బంగారు తులం ౧కి	౫౬ ౭ ౦
వెండి ౧౦౦ తు	౭౧ ౦ ౦
, తు ౧కి	౦౫ -
సవరిన్ ౧కి హాలి	౩౬ ౭ ౦
హూరకం	
హాలీకి కల్దారు	౧౫ ౧౩ ౦
కల్దారుకు హాలీలు	౧౫ ౧౧ ౦

బొంబాయి ధరలు

(జనవరి ౬ వ తేదిన)

	రూ అ. పై.
కొబ్బరి (ఏప్రిల్-మేవాయిదా) ౪౦ క్యాండీ)	౨౧౮-౧౨-౦
ఉలిపిస్తి (డిసెంబరు-జనవరి వాయిదా)	౨౨౦-౦-౦
,, ,, (మార్చివాయిదా)	౧౭౭-౭-౦
(జనవరి ౬ వ తేదిన)	
వెండి (తయారు) తులాలు ౧౦౦కి	౬౦-౩-౦
(నవంబరువాయిదా) కు ౧౦౦కి	౬౮-౯-౦
,, (డిసెంబరు ,,) ,, ,,	౬౮-౧౦-౦
బంగారు (తయారు) తులం ౧కి	౪౩-౬-౦
(నవంబరు వా॥) ,,	౪౩-౮-౦
(డిసెంబరు) ,, ,,	౪౩-౨-౦

గమనిక—

పైధరలు వివరించినవరకు పరిశీలించినవిగా తెలుపుచుంటిము. అయినను ఏవైన పొరపాట్లుండిన దానికి పత్రికావారు బాధ్యులుకారు.

మదరాసులో జపానుయుద్ధపు అలజడి

ప్రజలకు రాజగోపాలాచారిగారి సలహా

చెన్నపురి, జనవరి 3

చెన్నపురిఆంధ్రమహాసభ రజతోత్సవంలో పదువాల్గవరోజు నద్యోగదినోత్సవంగా ఏర్పాటుచేయబడినది సభకు శ్రీసి రాజగోపాలాచారిగారు అధ్యక్షతవహించిరి

అధ్యక్షులు సి-రాజగోపాలాచార్లుగారు, ఇంగ్లీషులో ఉపన్యసించుచు ఆంధ్రమహాసభ రజతోత్సవమునకు అభినందించుచు ఆంధ్రమహాసభ యీనాడు సౌహార్ద్రమును కోరుచున్నదో యిచ్చుచున్నదో తెలియదనియు, రెండునుఅవసరమనియు యితరుల సౌఖ్యమునుకోరి వారిఅభివృద్ధిని కోరుటమాటలలోనేకాక హృదయంలో ఆలోచనలోకూడ సౌహార్ద్రముండవలెననిరి-

సెనుచాలారోజులకు తిరిగి యీపూరువచ్చునరికి అందరును యుద్ధమునుగురించి భయపడుచున్నారనియు, ౧/౩వంతు నివాసులు పారిపోయినారనియువింటిని కానిఅదినిజంకాదు జపానువారువచ్చినా ఎందరినిచంపకలుగుతారు? ఒకరోజు రెండురోజులు వారుచంపుతారు గాని ఎల్లకాలం చంపుతారనుకోను ఒక్కరోజువారుచంపినా నూటికిఒకరేచస్తారు అందనులోనే అంతకన్నఎక్కువచావులేదు అక్కడద్వేషాలుయొక్కడకన్న ఎక్కువ తకావున యీపూరునుండి ఎవ్వరు పారిపోనవసరంలేదు, బ్యాంకులలో డబ్బుతీసుకొనక్కరలేదనియుచెప్పిరి పారిపోయిన చావుంటే చావుతప్పదనియు, పిరత్వంలేకున్న భీరుత్వం వుండరాదనియు, యుద్ధంఎలాగుంటుందో చూడవచ్చుననియు మనసులోమందిరమే ఆలోచించుకొనుచుండవలెననియుచెప్పిరి నూటికిఒకరేచచ్చేప్రమాదంకలదు కనుక యీపూరులో నివాసముండుటకు భీమాచేసుకోడం మంచిదనియు, చస్తేఇయ్యిరూపాయలిస్తామని భీమాకంపెనీవారు ప్రతివారివద్ద రూ౧ం మాత్రంపుచ్చుకుంటే,మంచి లాభంవుంటుందనియు యీభయంఅట్లా ఉపయోగించుకోవచ్చుననియు తెలిపిరి, లేదా భగవద్గీతచదువుకొని ధైర్యంగా వుండాలనిచెప్పిరి ప్రపంచంలో ఒకరినొకరుసహాయంచేసుకోవడంమంచిదనియుచెప్పిరి జపానుశత్రువుకన్న ద్వేషములుఎక్కువశత్రువులనియు, అవి తొలగించుకోవలెననియుకోరిరి విజ్ఞానాభివృద్ధికి సౌహార్దమే ప్రధానదనియు!యీసభాస్థాపకులు ఈప్రత్యేకసభజరుపుట మంచిదనియు చెప్పిరి నేడీసభకు రాగలిగినందుకు సంతసించుచున్నాననియు చెప్పిరి తెలుగునఉపన్యాసంచేదామనుకున్నాను గాని తిరుమలరావు మున్నగువారినివిన్నాక నాతెలుగు వాలోనుండి జారిపోయిందనియుచెప్పిరి

నాకున్న సౌహార్ద్రమంతయు యీసభకుఆంధ్రులకు అర్పిస్తున్నాననియు సాంబమూర్తిగారు మంచిప్రచారకులు కార్యనిర్వాహకులనియు, యీసభ రజతోత్సవంజరుపుతుందికనుక షష్టిపూర్తి కూడ జరుపుకోగలదనిరి

తర్వాత ప్రకాశంగారికోరికపై తెలుగునఉపన్యసించుచు, వినోదకరంగామాట్లాడుచు, ప్రకాశంగారు అరవంలోవందనముఅర్పించాలని కోరుచున్నారనిరి తనకు పిర్యాదులిగినట్లు ప్రకాశంగారుచేసినందుకు, యిటీవుందనిరి

ప్రకాశంగారు అరవంలో ఉపన్యసించుచు కారులేక తానుఆలశ్యంగావచ్చితిననియు రాజాజీవ్యాసాపం తెలుగుగ్రామకేననియు, వారికి తెలుగుబాగాతెలుసుననియు, ప్రపంచమంతాద్వేషపూరితంఅయియున్నప్పుడు ప్రపంచంలోనిజాతులన్నీ ఒకేజాతిఅని గ్రహించాలనీ, సుహృద్భావం పెంపొందటం అవసరమన్నారు ప్రకాశంగారి అభినందనాలతర్వాత, సాం-మూర్తిగారి వందనములతో సభముగిసింది

జపానురష్యాల సంబంధాలు

ఇదివరంచిగానున్నవని ఒకజపానుప్రభుత్వాధికారి డిసెంబరు ౨౯వతేదిన చెప్పినారు-రష్యాతో ఒకస్థిరమైన ఒడంబడిక కుదుర్చుకొనుటకై ఇరుదారష్యాలో జపానువారలుఆలోచనచేయుచున్నారట.

ఆమెరికాజాతీయాదాయములోసగముయుద్ధములో విజయానికై వినియోగించుటకుమాక్స్వెల్టుగారు శ్రద్ధవహించుచున్నారు.

బ్రిటనుపైజర్మనువిమానాలదాడులు చాలతక్కువగా జరుగుచున్నవి- జర్మనీప్రదేశాలపై బ్రిటిషువిమానాలు దాడులతగ్గయుచేయుచున్నవి-

బ్రిటిషునౌకల చర్య

మధ్యధరాసముద్రములో సూదసామగ్రిగల అయిదుశత్రునౌకలను బ్రిటిషు జలాంతర్గాములు ముంచివేసినవి-

౧౯౪౧లో బ్రిటిషువారు ౧౨౬౭ శత్రువిమానాలను క్రిందకూల్చినారట బ్రిటిషువారి ౫౬౫ విమానాలు నష్టమైనవట

గోలకొండగ్రంథాలయము

చేతావని

రచయిత—విద్వాన్ కావ్యతీర్థ మద్దుల పల్లి వేంకటసుబ్రహ్మణ్యశాస్త్రిగారు [వెల ౦-౨-౦ కల్దారు] దొరకుచోట్లు- ప్రభాకర్ అండ్ కో,నంద్యాల కర్నూలుజిల్లా శేషగిరి రామస్వామిశాస్త్రిలు-అండ్ సన్సు-చెన్నపురి-

మంచిపాండిత్యము పరిశ్రమకలిగి జ్యోతిశ్శాస్త్రమునందుమంచిప్రవేశము నిరూపించు ఈగ్రంథము ఆకాశశాస్త్రవేత్తల ప్రమాణములచే చేతావనిలోని అపోహలను అబద్ధములను ఖండించియున్నది చేతావనిలోనప్పుడు ప్రమాణములనిచ్చి ముఖ్యముగా నిర్ణయసింధులోని శ్లోకాలను తలక్రిందు గాచేసి జ్యోతిశ్శాస్త్రమునకు సంపూర్ణముగా విరుద్ధమగుఅంశములనువ్రాసినారని యీగ్రంథమునుబాగానిరూపించినారు గోళశాస్త్రరీతి శ్రావణబహుళ అమావాస్యకాదనియు ఆనాడుపూర్ణసూర్యగ్రహణముకాదనియు అందుచేత భయంకరాంధకారము ప్రపంచము మునుగుట శ్రోత్రియులకు సేర్పడుట అనువిషయాలన్నియు అబద్ధమనియు యీగ్రంథములో స్థిరపరచినారు- ఏమికారణముచేతనో చేతావనికి మనదేశములో ఎక్కడలేనిప్రాముఖ్యతకలిగింది అందుచేత శ్రీమద్దులపల్లి వేంకటసుబ్రహ్మణ్యశాస్త్రిగారివంటివారికి శ్రమవహించవలసివచ్చినది ఈగ్రంథాన్ని చేతావనిచదివినవారందరునుచదివితమకు కలిగింపబడిన భ్రమాభయములను నివారించుకొనవగలరు గ్రంథకర్తగారిపరిశ్రమ చాలా అభినందనీయము

'సూక్తిసుధాలహరి' రెండవ భాగము

కర్త-విద్యాల వెంకటసుబ్రహ్మణ్యశాస్త్రిగారు

ప్రతులు-ప్రారంభంలోని ఉపోద్ఘాత, విషయసూచికఅక్షరాలు, చిట్టచివర "అశుద్ధి" లిస్టులు వదలివేస్తే మిగిలినవి, ౧౯౮పుటలు-చక్కనిఅచ్చు, ముద్రితమైనయనక్రమముతో చాల అందముగానున్నది దొరకుచోటు-గ్రంథకర్తగారివద్ద పిఠాపురము-తూర్పుగోదావరి జిల్లా-వెల ౦-౧౨-౦ కల్దారు

ఈగ్రంథంకొనడానికి పన్నెండణాలంటేఅది అధ్రుష్టానికి సరియైనవిలకాదనాలి ఏమంటే, గ్రంథం ఆముఖ్యప్రయోజనకరంఅది- గ్రంథకర్తగారు పరిశోధనలలో అరితేరిన మేధావంతులు-లోకడ, నవరత్నానుంజరి, సూక్తిసుధాలహరి ౧వ భాగము మున్నగు గ్రంథాలవిషయం యీపత్రికలో ప్రశంసింపబడియేయున్నది- వీరి యీపుస్తకమేకాదు-వీరుప్రకటించిన ప్రతిగ్రంథమూ, నవ్యపరిశోధనలతో అలరారుచుండునుటు చదివినవారికి బాగా విశదమాకాగలదు-

ఇక ఈగ్రంథములోనివిశేషాలు ఇందు- పద్యభాగము, వచనభాగము అను రెండు భాగములున్నవి మొదటిదానిలో ౧౨౬శ్లోకములక్రింద,నీతి ధర్మపరాక్రమ, విద్యామహాత్మ్యాదులకు సంబంధించు పద్యములు, భాగవతాద్యనేకశాస్త్ర గ్రంథములనుండి యుద్ధరింపబడినవి- రెండవదానిలో ఏడుశీర్షికలక్రింద, కుమారిల భట్టాచార్యుడు, కాత్యాయనుడు, ఆపస్తంబమహర్షి మున్నగు చారిత్రకగాథలు, బాలభారతకథలును చక్కగావ్రాయబడినవి శైలిసరళము-నేటిపాఠశాలల విద్యావిధానమును బట్టి ౩,౪ఫారముల విద్యార్థులకిదిమిక్కిలి విజ్ఞానప్రదాయకములును, ఉపాధ్యాయులకు మంచి పరిశోధనశక్తి కలిగించునవియైయున్నవి- విద్యార్థులు, విద్యార్థినులు, విద్యావంతులు, ఉపాధ్యాయులు మున్నగువారెల్లరు వీరిగ్రంథమునుచదివిన లాభములు పొందవచ్చునని యాశ-

అక్షరమాల

రచయిత-పిడుగు వేంకట నారాయణగారు

పుటలు ౫౦ డెమీ౧౬పై వెల . !

దొరకుచోటు-పిడుగు శివరామయ్య, కంచరాయి బజారు, అదోని

ఇదిస్తోత్రగ్రంథము సంస్కృతశ్లోకరూపము ఇందుమొత్తము ౫౦శ్లోకములున్నవి కాళికఅనంది, శేకుర్గఅనంది, పార్వతిఅనంది మొత్తం మీద ఇందుధనదు, విశ్వకంఠుడు అయిన యీశక్తిని తక్రమగుదేవియందు స్తుతింపబడినది వర్ణసమామ్నాయంలో అకారంమొదలు క్షకారముతుదకగల అక్షరాలలో ఒక్కొక్క శ్లోకానికి ఒక్కొక్క అక్షరము మొదలుపెట్టి కవిత్వం నడుపబడింది ప్రతిశ్లోకముకూడా చక్కనిధాటితో నడిచినది అన్నిటికి ఒకవృత్తం వాడబడినది-గ్రంథకర్తగారు మంచివైయాకరణులైనట్లు తెలియుచున్నది,తమకవిత్వంలో మంచివ్యాకరణజ్ఞానాన్ని చూపినారురచయితలు-

మచ్చుకొకశ్లోకం

"భాస్వనిద్ భలిశేఖరేశమహిశబ్దవాదరతాత్యతా
భద్ర్యవాగుదరంభరా ఇదవిద్యోక విలక్షతా"

ఇట్టివి యెన్నోశ్లోకాలతో మంచివేదాంతబోధచేసినారు వీరివిద్యాభ్యాసులుచూస్తే శంకరాచార్యులవారి "భజగోవింద" శ్లోకాలు సుర్తురాకపోవు సంస్కృత సాహిత్యవేత్తలు చదువదగినగ్రంథము అచ్చుపొరపాట్లుమాత్రం కుప్పతిప్పలుగానున్నవి దానికిగ్రంథకర్తగారు బాధ్యులుగారేమో శ్లోకములక్రిందనే తెలుగుటీకయుకలదు-

అఖిల భారత మహిళా మహాసభ

అఖిలభారత మహిళామహాసభయొక్క ౧౬వ సమావేశము- కరాచీనాయిట్ మహాలులో శ్రీమతి విజయలక్ష్మి పండిట్గారిఅధ్యక్షతన డిసెంబరు ౨౯వతేదిన ప్రారంభమయ్యెను-కమలాదేవిఛటోపాధ్యాయగారు సభలోభారతీయస్త్రీలకు చైనానియంతయగు మార్షల్ చియాంగుకైషేకుగారి సతీమణిపంపించిన ఒకపటమునుచూపి ది అది మార్షల్ చియాంగ్ కైషేక్ గారి సద్భావమునకు చిహ్నమునిచెప్పిరి-అందులో జపాను ఉదయభానునిరవికిరిరిచి దానిపైఒకగృధ్రము దూకుచున్నట్లుచూపబడినది-జపాను చైనా యుద్ధముచేయుట ఈవిధముగ చూపబడినది- , ఈచిత్రముపైన విమానాలనుండి బాంబులు పడుచుండినప్పుడు ఆ దాడులనుండి రక్షణకై నిర్మితములైన సదనములలో దారముతో రచించబడినది-కాని అది వర్ణచిత్రమువలె కనబడుచుండెను-

గాంధిమహాత్ముడు ఈసభవారికిపంపినసందేశములోనిట్లున్నది "సేవికల ప్రకటించవలసిన చిన్నపుస్తకమునందుచూపిన నిర్మాణ కార్యక్రమమునుఆచరణయందుంచుట శ్రీప్రత్యేకవిధియనిగుర్తించుట మహాసభవారి పనులలోకెల్ల ముఖ్యతమమైనది-భారతదేశములో ఎంత గొప్ప శ్రీయొక్కయైనను ఎంతగొప్ప సేవాకాంక్షనైనను తృప్తిపరచుటకది చాలియుండును-"

కలకత్తానుండి ఇప్పుడేవచ్చియుండిన ఆమెరికా దేశీయురాలగు ఆక్రగతీగారు ఆమెరికా ఫిలిపైనులు మున్నగుచోట్లలో శ్రీ సంఘం అభినందనములను అందజేసిరి-

హెచ్. జి. వెల్సుగారి విమర్శ

పండిత జవహర్లాలు గారి సమాధానము

హెచ్. జి. వెల్సుగారు పండిత జవహర్లాలు నెహ్రూగారు ఇటీవలలో గావించియుండిన ప్రకటనను గురించి చేసినవిమర్శకు జవహర్లాలు గారు సమాధానమిచ్చినారు. అందులో వారిట్లు తెలుపుచున్నారు.—

"భారతదేశ పరిపాలనను రాజ్యాంగము అంగీకారులుగు ఏర్పాటు చేయుటకు తగినదని చెప్పినట్లు నాకు జ్ఞాపకములేదు. భారతదేశ రాజ్యాంగమున్ను, దాని భవిష్యత్తున్ను యుక్తవయస్సు వచ్చినవారందరికిని ఓటు చేయు హక్కు నిచ్చినతర్వాత భారతీయ ప్రజలచే ఎన్నుకొనబడిన ప్రజాప్రతినిధిపరిషత్తుచే నిర్ణయించబడవలెనని కోరుచున్నాము.

"ప్యాన్ కాన్‌ఫరెన్స్" పత్రికయందు వా ప్రకటనను గురించి హెచ్. జి. వెల్సుగారి విమర్శనము నేను చదివియున్నాను. ...

... తెలుపుచున్నాను, వారిచుట్టునున్న ప్రపంచమును తెలివితో అర్థము చేసికొనవలెనను దానికంటె ఎక్కువగా నేమియు వారినుండి అపేక్షించను. అ ప్రపంచము పరిమాణము దేశాల భేదాలతోను సంస్కారములతోను, ఇంగ్లాండు యూరప్ కంటె కొంచెము పెద్దది.

గాంధీగారు "మానవుని హక్కు"ను గురించి చెప్పినదానిని అంగీకరింపని రాకరించిరని వారనుట ఆశ్చర్యమే గానున్నది. ...

భారతదేశమునుండి ఇతరదేశాలకు మహాప్రభావోపేతమైన సంస్కారము ప్రవహించినది ... భిన్న భిన్నమైన సంస్కారములతో కలిసిపోవుచున్నవి. ...

...

సెంట్రల్ బ్యాంక్ ఆఫ్ యిండియా లిమిటెడ్.

1946 సంవత్సరపు 3 ౦/౦ డిఫెన్సు బాండ్లు కొనువారికై
సెంట్రల్ బ్యాంకువారి ప్రత్యేకస్కీము.

(1) సెంట్రల్ బ్యాంకు ఆఫ్ ఇండియా లిమిటెడ్ వారు 1946 సంవత్సరపు 3౦/౦ డిఫెన్సు బాండ్లు ప్రకటింపబడిన రేటు ప్రకారము యిత్తురు

(2) బాండ్లకొరకు దరఖాస్తుచేయువారు తాముబాండ్లు కోరిన మొత్తములో ప్రతిశతి 10 ముందుగా చెల్లింపవలయును. రు 100 లకు అంతకుపైన గాని దరఖాస్తులు తీసికొనబడును

(3) తరువాత బాండ్ల మొత్తము యీక్రిందివిధముగా చెల్లింపవలయును. మొదటి మూడు నెలలవరకు ప్రతిశతి 5 గాని అంతకెక్కువగాని చెల్లింపవలయును, మిగత మొత్తము దరఖాస్తుచేసిన తేదినుండి రెండుసంవత్సరములలోగా కొన్ని వాయిదాలలో సౌకర్యాను సారము చెల్లింపవలయును.

(4) బాండు విలువను పూర్తి చేయుటకై చెల్లింపడిన కిస్తు మొత్తములపై బ్యాంకువారు నూటికి 2 1/2 వంతున వడ్డియిచ్చెదరు

(5) పూర్తి మొత్తము చెల్లించిన తరువాత బాండ్లు యివ్వబడును

(6) బాండుమొత్తము పూర్తిగా చెల్లించినతరువాత ప్రతిశతి 2 1/2 వడ్డి ఆగిపోయి, బాండు యివ్వబడినతేనుండి సరియైనవడ్డి చెల్లింపబడును

(7) బాండుయొక్క పూర్తిమొత్తమును చెల్లించకముందే అమ్మదలచినయెడల బ్యాంకువారు దానిని మార్కెటు రేటుప్రకారము ఏమియు కమీషన్ తీసుకొనకయిచ్చి దానిపైయింకా చెల్లించవలసిన పైకమును పట్టుకొని మిగతపైకమునిత్తురు

హైదరాబాదు—దక్కను } మేనేజరు
28—8—40 } కె. జె. ...

Golkonda Patrika

Volu 16 — No 69 | Published on every Monday and Thursday - Hyderabad Dn | 8—1—1942

స్థానిక వార్తలు

ఇత్తెహాదుల్ ముస్లిమీను వారి సాంవత్సరిక సభ జాల్నాలో నవాబ్ బహద్దరుయార్జంగు బహద్దరు గారి యధ్యక్షతలో ౩౧ డిశెంబరునాడు జరిగెను. ఇంచుమించు ౧౫౦౦౦ మంది ముస్లిములు సభకు వెళ్ళిరి, హైద్రాబాదునుండి స్పెషలు రైలుబండిలో ముస్లిములువెళ్లిరి. ఊరేగింపుజరిగెను. నవాబు గారు అసఫియాజండా వెత్తి ౩౦౦ సంవత్సరము లనుండి (?)రక్షింపబడుచున్నదనియు దానికత్యంత ముస్లిములు ఎట్టిబలిదానాలకైనా సంసిద్ధులనియు తెలిపిరి. నవాబు గారుతమ అధ్యక్షోపన్యాసములో నిట్లుమాట్లాడిరి. ఇది జిల్లాలో జరుగు మొదటిసభ ప్రధాననగరములో ముస్లింప్రజలందరిలో జాగృతికలిగించితిమి, ఇక జిల్లాలలో ఆ దేపనికై సభలనుజిల్లాలలో చేయుచున్నాము ఔరంగాబాదు చాలముఖ్యస్థలం. దేవగిరిపై మొదటిదెబ్బను అల్లావుద్దీన్ ఖిల్జీతీసియుండెను. ఔరంగజేబుచక్రవర్తి యచ్చటనే శాశ్వతనిద్రను చెందినాడు. జపానుయుద్ధములో ప్రవేశించిన తరాత పరిస్థితులుమారినవి. మలయా బర్మాలపై వారు దాడులు చేయుచుండుటనుండి మనము గుణపాఠము నేర్చుకొనవలెను. మహారాష్ట్రములో సంరక్షణవిషయమై ప్రభుత్వమువారు ఏమిన్నీ శ్రద్ధవహించలేదు. మనముక్కలిసి పనిచేయవలెను చిల్లరఅల్లిప్రాయభేదాలు అడ్డమురాకూడదు దేశములో క్షామమువిర్పడింది. తాగేనీటికై యిబ్బంది కలిగింది ధరలువిపరీతముగాపెరిగినవి-ప్రభుత్వము వారు ధరలుపెరుగకుండా నిరోధించవలెను ధాన్యము ఎగుమతికాకుండా నిరోధించవలెను.. కలకత్తాలనుండిమనము గుణపాఠము నేర్చుకొనవలెను. యుద్ధభయముచే భీరువులుకారాదు ముస్లిములకు చావంటేభయంలేదు, ముస్లిములఅధికార వృద్ధికై అవమంతా పాటుపడవలెను- ప్రభుత్వమువారు దీనికిపరియగుసాయముచేయలేదు. మేము హైద్రాబాదులో ౮౦౦౦ రూపాయిలతో ఒక దుకాణముపెట్టించినాము ముస్లింపాలవారి నేతబట్టల అమ్మించుచున్నాము. కొత్తమంత్రిగారు వచ్చేరాకముందే నేను లాతూరుసభలోని ఉపన్యాసంద్వారా ప్రభుత్వములోని లోపములు ఎత్తిచూపించి సవరించగోరినాను. తర్వాత ప్రభుత్వంవారికి ఒకవిజ్ఞాపిక పంపబడినది. భారతదేశములోముందు వచ్చేమార్పులలో హైదరాబాదు ప్రభుత్వముయొక్క- సనదులహక్కులో మార్పు కలుగ నేరదు. హిందూస్థానానికి డొమినియన్ హక్కు-దొరికినాడు హైద్రాబాదుకు పూర్వంలోఇచ్చియుండిన మండలాలు వాపసు ఇయ్యవలెను..

హైద్రాబాదు ఇస్లామియాసంస్థానం-అందు చేతఇచ్చట ఇస్లామీపద్ధతిపై రాజ్యమునడుపవలెను. ఇక్కడి శాసనాలలో మార్పులుండగూడదు. అయినా శాసనసభాశాసనము ఏర్పడినపుడు మాకు అందులోనుంచి దిట్టమైనపలుకుబడి గల్గి దానిలో పనిచేస్తామని ఒప్పుకొన్నాము. న్యాయశాఖచాలాబాగాపున్నది. దీనిలో ఏమైనా లోపాలుంటే అదిమంత్రిసభయొక్క- లోపాలే-మంత్రిసభపూర్తిగా మారవలెను. బాధ్యతాయుత ప్రభుత్వమ్నికొందరు కోరుచున్నారు, అదిముస్లిముల నష్టము వారిలోవిశక్తి యింకొక సంఘానికి సంక్రమించునందుచేత ముస్లిములుఎల్లప్పుడికిని బాధ్యతాయుతప్రభుత్వానికి విరుద్ధముగానుందురు. మంత్రిప్రభుత్వమంటే ఏమిఅనికొందరు విమర్శించినారు. దానినిగురించి నాతో మాట్లాడగోరేవారు నావద్దకువచ్చుటకు తమబాధ్యతాయుత ప్రభుత్వం మువ్చట్లు కట్టిపెట్టిరావలసింది. అటులైనన్ను మంచిప్రభుత్వమంటే యేమిఅని విచారించవచ్చున.- వారికిప్పుడు మంచిప్రభుత్వముయొక్క- సమగ్రమైనపటమును చూపించగలను మా "మజ్లిసు" మతవర్గసంఘము కానేకాదు, హిందువులకు మాకంటెఎక్కువగా సౌకర్యాలున్నవి. ప్రభుత్వం వారుహిందువులకు ఈమధ్యనెలలో రెండుసభలకు సెలవిచ్చినారు కాని జమాయితె ముస్లింనాజవానవారిసభకు సెలవియ్యకపోయిరి హిందూపత్రికలకు ముస్లింపత్రికలకంటే యెక్కువగా స్వాతంత్ర్యమిచ్చినారు. "వర్కుతాకంబో మంబా" మస్జిదు [illegible] తెలుపుచున్నారు, కాని ముందుముందుగా తమవద్దకు వచ్చేవారితో అవిమాక్రమము చెప్పెదరు."

...   .

[illegible] జనవరినాడు ఔరంగాబాదులో మహారాష్ట్రమహాసభజరిగెను-౨౦౦౦ మంది సభకువచ్చిరి- మహాసభవారు ము-మం-వ-నిజాంగారికియెడల [illegible] తీర్మానించిరి. [illegible] విద్య చెప్పుంచవలెననినిర్ణయించిరి-

స్థానికులైన యీక్రిందివారికి నూతనక్రీస్తుశకం వత్సరబిరుదములు ప్రసాదింపబడినవి:

గౌ॥ సీ-ఎచ్-గిడ్నిహైద్రాబాదు రెసిడెంటు గారికి కె సీ ఐ ఈ,

నిజాముద్దీన్ హైదరుగారికి-ఖాన్ బహద్దరు,

వి-రాజారాంఅయ్యర్ గారికి రావుసాహెబ్

మహమ్మదుసేన్ కొత్వాలిబల్దా- కింగుపోలీసుపతకం-

ఆంధ్రులలో డాక్టర్ కట్టమంచి రామలింగారెడ్డిగారికి "సర్" బిరుదముఅభించినది.

...   .

అఖిలకర్ణాటకసాహిత్యపరిషత్తుసభ హైద్రాబాదులో ౨౫ డిశెంబరునాడుజరిగెను. అసందర్భములో ఆహ్వానసంఘాధ్యక్షులగు రామాచారిగారిట్లుమాట్లాడిరి "ఈరాష్ట్రములో కన్నడకవులు మతిగురువులుఆగుపంప,రన్న,బసవేశ్వరాదులుపుట్టిరి. రాష్ట్రకూటచాళుక్యుల భూభాగము చేరిరి- ఈనగరములో ౩౦ వేలకర్ణాటకులున్నారు వీరికి ప్రతిరంగవిద్యాలయం, శారదాపాఠశాల, సాహిత్యమందిరముఅను సంస్థలుప్రధానంగా ఉన్నవి- ఇటీవలగుండే రావు(పేష్కారీఉద్యోగులు) గారు ౨౦౦ వేలరూపాయిలదానం చేసిరి-దానితో మరొకపాఠశాలనుస్థాపించినాము ఈ రాష్ట్రములోని నాలుగుజిల్లాలలో కన్నడముమాట్లాడువారున్నారు. కాని వారిదురదృష్టముచేత వారికిపైన్రమరిత ర్వాత మాతృవిద్యను మరిచిపోవుచున్నారు ఇచ్చటివిద్యావిధానం ఈలోపానికి తోడ్పడుచున్నది. మా భాషలకువిలువలేదు-మాతృక్తియంతయు ఇతరభాషలను బలవంతముగా కంఠగతముచేసుకొనుటలో వ్యయమగుచున్నది. మాధ్యమిక పాఠశాలలలో కన్నడం విచ్ఛికభాష దానికిపరీక్షలేదు- మెట్రిక్యులేషన్ విధానానికి పూర్వము కొంతపరీక్షఅనేదైనా ఉండింది. ఇప్పుడుకన్నడమును కన్నడీలేపూర్తిగా నిర్లక్ష్యముచేయుచున్నారు- పరిస్థితులిట్లేర్పడినవి. ప్రభుత్వమువారు మెట్రికువరకైనా చదివించేఏర్పాటు చేయవలెను వారుపెడచెవిపెట్టితే మా భాషయూసంస్కృతి పతీవంగాఉండేవిధంగా చూచుకోవలెని యుండును ౩౦ వేలకర్ణాటకులుండే యీనగరములో ఒక్క-కర్ణాటకప్రభుత్వపాఠశాలఅయినను లేదు. ఖాస్గీబళ్ల శాసనమువాళకు రద్దుకాకపోయెను. బాలికలకుకూడా ఉర్దూనిర్బంధముగా చెప్పించుచున్నారు. మాకుకన్నడకేడీరియో లేదు. కన్నడ శాసనాలనుప్రకటించవలెను. గుల్బర్గాబీదరు ఉస్మానాబాదుజిల్లాలోని కర్ణాటక పటేలుపట్వారీలు మహారాష్ట్రంలో దస్త్రములువ్రాయుటకైనిర్బంధింపబడుచువచ్చినారు.

...   ...

శ్రీమద్రామానుజ శ్రీశిరామదీక్షిత అచల గురుమంగిరం బేగంపేటలో శ్రీశీల్లాన లక్ష్మణదేశిక (సభువరుల ౨౫వ వార్షికోత్సవము రవి ౧౧జనవరి ౧౯౪౨ వ తేదిన జరుగును.

...   .

"సికింద్రాబాదు కంజరిగూడలో స్థాపితమైన ఆయుర్వేద ధర్మవైద్యశాలయందు డిశెంబరు ౧౯౪౧వ మాసమున చికిత్స గావింపబడినవారి సంఖ్య ౩౯౯౯ అందు ౨౨ పురుషులు ౧౨౫౮ స్త్రీలు మరియు ౧౯ ౨౧ శిశువులు."

...   .

ఇండియాప్రభుత్వమువారు దేశసంరక్షణశాఖనుండి యుద్ధపరికరములను ఒక స్పెషల్ రైలులో పెట్టించి ప్రదర్శనార్థముదేశమందు పంపినారు, గుల్బర్గాకు వచ్చుచున్నది- అక్కడ ౯-౧ జనవరితేదీలలోఉండును- ౯జనవరినాడు సాయంత్రం ౩-౪గంటలనుండి ౧౦జనవరిమధ్యాహ్నం గంటలవరకచ్చటనుండును. దానిని చూడదలచినవారందరును ఉచితముగా చూడవచ్చును, అందు యుద్ధనావల నమూనాలు, టాంకుల విమానాలమందుసామానుల నమూనాలున్నవి. టాంకులు తుపాకులెట్లుపనిచేయునో చూపింతురు- రాత్రికి యుద్ధముయొక్క- సినిమా చూపింపబడును.

...   .

దేశములో పంటలుపండక క్షామమేర్పడినందున పన్నులవసూళీవ్యర్థమని హైద్రాబాదు హిమాయతుమండలివారు నవాబుఛతారీ మహా మార్కులువారికి విజ్ఞాపన చేయుచున్నారు.

...   .

కొన్నిదినాలక్రిందట ము-మం-వ- నిజాం ప్రభువుగారు ఉస్మానియాకళాశాలావిద్యార్థులకు హితోపదేశము [illegible] ... [illegible] ప్రత్యేకశ్రద్ధతో వినవలెనని [illegible] ... యున్నారు.

చందాహెచ్చింపు ఆలోచన

పత్రికకుఅవసరమగు కాగితముధర యుద్ధానికి పూర్వముండినధరకంటే ఇంచుమించు ఆరేడంతలు హెచ్చుగా పెరిగిపోయినది. ఈలెక్క-ప్రకారము పత్రికలన్నియు అపారముగానష్టపడుచున్నవి. ఇకముందుమేము చందాహెచ్చింపకతప్పదు. పూర్వమువలెనె మాగోలకొండపత్రికకు ౬ రూపాయలకుమారుగా ఎక్కువ చందా నిర్ణయింపదలచినాము. వారము పది దినాలలో మానిర్ణయమును పాఠకులకు తెలుపుకోగలము.

గోలకొండపత్రికా
వ్యవస్థాపకుడు

౧౦, ౧౧ జనవరి తేదీలలో వీ ఆర్- కాశప్ప అఖిలభారత (టేడ్ యూనియన్ అధ్యక్షులైనవారి ప్రారంభములో డాక్టర్ ఏ-అలీపుసయీను గారిఅధ్యక్షతలో సికింద్రాబాదు సెంట్ మేరీరోడ్డులోని రెల్వేయూనియనుహాలులో సాయంత్రము ౬గంటలనుండి హైద్రాబాదుదేబరు (కార్మిక)మహాసభజరుగును అని యన్ రాఘవేంద్రరావుగారు ఆహ్వానసంఘాధ్యక్షులుప్రకటించినారు (ఈమహాసభకు సికింద్రాబాదుఅధికారులు సెలవియ్యలేదని తెలియవచ్చుచున్నది -అయినా అధికారప్రకటనఅగువరకు ఖండితముగాచెప్పుటకు వీలులేదు.

...   .

హైద్రాబాదుప్రదర్శనమహాసభయొక్క- నాల్గవసమావేశము ౧౦, ౧౧ ఇప్పుండాదుతేదులలో బాగేఆమాలోజరుగును మౌలానాఅబ్దుల్రహిమాను ఖాన్ [పూర్వఉస్మానియాప్రిన్సిపాలు] గారు, మౌల్వీలియాఖతుల్లాఖాన్ హైనాన్సకార్యదర్శిగారును అధ్యక్షతవహింతురు.

...   .

ఇత్తెహాదుల్ముస్లిమీన్ సంఘముయొక్క-స్వయంసేవకులసభజరిగెను. తమ ఖాయదెమిల్లతుపై తిమపూర్ణవిశ్వాసమును ప్రకటించిరి. అల్లామామష్రీ ఖాక్సారు శృష్టికర్తగారిని జెయిలునుండి విడుదలచేయవలెనని తీర్మానించి "ఆసఫియా ఇస్లామీసల్తనత్ యొక్క- క్షేమానికి ముఖ్యముగా ఇట్టికాలములో సైన్యనిర్మాణము చాలాఅవసరముకావున ముస్లిములు దీనివిషయమై శ్రద్ధవహించవలెను" అనియు తీర్మానించిరి

...   .

మద్రాసు మునిసిపల్ కమీషనర్ శ్రీయుత పుల్లారెడ్డి ఐ.సి.యస్ గారు నారాయణగూడ బాలికాపాఠశాలకు ౩౧-౧౨-౪౧ తేదీ సాయంకాలమువచ్చి దర్శించిరి- రాజాబహద్దరు వెంకటరామారెడ్డి ఒ,బి,ఇ పాఠశాలకార్యదర్శి మాడపాటి హనుమంతరావుగార్లుగూడ నా సమయమున వచ్చేసిరి- ప్రధానోపాధ్యాయుడు శ్రీపుల్లారెడ్డి గారిని పుష్పమాలాలంకృతుల చేసిరి పిమ్మట వారు పాఠశాలావరణములో నున్న రెడ్డిబాలికల వసతిగృహమును దిలకించి యితరసంస్థలనుజూచుటకు వెళ్ళిరి-

రేవాసంస్థానప్రభువరములు

రేవాసంస్థానప్రభువుగారు క్రీస్తుశకపు క్రొత్త సంవత్సరాదినాడు రాజనగరమున అధికారులుఅనధికారులుకూడియున్న ఒకసభయందుగావించి న ప్రకటనలో అనేకవరములు ప్రజలకొసగబడినవి, పంటలుపండనందువల్ల కలిగినదురుకష్టము నివారించుటకై కొన్నికొన్నిచోట్ల రూపాయలలో ౧౨ అణాలవరకుకూడ లక్క-సిలనమాఫీఒసగబడినవి-రెండులక్షలరూపాయలతో బాధితుల సహాయార్థముచేయవలసినపనులు చేయించబడును. దర్బారుకళాశాలలో యం-ఏ-తరగతులును [illegible] ... పెట్టించబడును [illegible]

“జీవన్ముక్తి”లో సూరిబాబు, బెజవాడ రాజరత్నం.

రష్యాలో ఈడన్‌గారిపని

ఇటీవల బ్రిటిషుప్రభుత్వ విదేశాంగమంత్రియగు ఈడన్ గారురష్యాకుపోయి అక్కడస్టాలిన్, మాలటోవుగారలతో సంభాషించి వచ్చిరి గదా! ఆతర్వాతజనవరి ౪వ తారీకున లండనులో బ్రాడుకాస్టుచేయుచు బ్రిటన్, రష్యాలు అంతర్జాతీయవిషయములలో రాజకీయముగ సహకారముచేసికొనుట సాధ్యమనుసని తనకునమ్మకము కలిగినదనియు, ఉభయ రాజ్యాల అంతరంగిక పరిపాలనపద్ధతులలో భేదముఇందుకు అడ్డురాజాలదనియు చెప్పినారు. ఇపుడురష్యాలోను బ్రిటనులోనుకూడ యుద్ధసామగ్రి ఉత్పత్తి ఆశ్చర్యకరముగునట్లు అంతకంతకు హెచ్చుచున్నదని ఈడను గారు చెప్పినారు

రష్యావారిపుడు బ్రిటిషుప్రభుత్వానికిని, వారి మిత్రమండలిలోచేరిన ప్రభుత్వాలకును ఒకక్రొత్తసూచనచేసినట్లు ఒకవార్తవచ్చినది. అదేమనగా బ్రిటిషుసేనలు యూరపుఖండముమీదికి దండయాత్రకై పంపబడుచో; వాటినివిజయసాధకముగ నడిపించుటకు రష్యావారు ఒకరష్యను సైనికాధికారిని పంపించగలరట. ఈదండయాత్రవల్ల తప్పకజయముకలుగగలదని రష్యావారికి గట్టివిశ్వాసమట-

రష్యాయుద్ధరంగానికి హిట్లరుపరుగు

రష్యనులు మాస్కో-రంగములో కొలుగాను పట్టుకొన్నతర్వాత హిట్లరు రష్యాయుద్ధరంగానికి అతిరయమునపోయినట్లువార్తవచ్చినది-

నౌకాయుద్ధములు

లిబియాప్రాంతపుసముద్రంలో బ్రిటిషువారు ఒక ఇటాలీయజలాంతర్గామిని, రెండుజర్మనుజలాంతర్గాములనుముంచివేసినారట-

బ్రిటనుకుయుద్ధసామగ్రులను తెచ్చుచున్న కొన్నినౌకలు బ్రిటిషుయుద్ధనౌకలసహాయముతో బ్రిటనుకు పోవుచుండగా డిశెంబరు ౧౭వతారీఖున మార్గమధ్యమున జర్మను "యూ"బోటులు,నువిమానాలును వాటిపైదెబ్బలను వేయనారంభించినవి. బ్రిటిషుయుద్ధనౌకలు వాటిపైదెబ్బలనువేయుచు తరిమినవి- ఈ ప్రకారము డిశెంబరు ౨౧ వతారీకువరకు పగ్గిరోజులుజరిగెను- ఈపోరాటములలో స్టేన్లీ అనే అమెరికావారి డిస్ట్రాయరునౌకయు అడాసిటీఅను మరొకనౌకయు మునిగిపోయినవి రెండుసామగ్రినౌకలుకూడ మునిగిపోయినవి శత్రువులమూడు యూబోటులు ముంచివేయబడినవి-రెండువారివిమానాలు క్రింద కూల్చివేయబడినవి-

ఫ్రెంచివారి మోజు

పెటెయినుగారు జర్మనులు విధించినసంధిషరతుల కాఠిన్యమును తగ్గించగలిగినదని క్రీస్తుశకపు క్రొత్తసంవత్సరాదినాడు విజ్ఞప్తి చేసినారు- కాని జర్మనులుఇంకను సంధిపొందిననిబంధనలు ... [illegible] ... జర్మనీవారిలోనున్న [illegible] ... ప్రజలు జర్మనులపై తిరుగుబాటులింకా మానలేదు

అఖిలభారత భట్టబ్రాహ్మణ మహాసభ

చక్రహరి నరసరాజు గారి అధ్యక్షత

అఖిలభారత భట్టబ్రాహ్మణమహాసభ బిహారులోని ముజప్ఫర్‌పూరుజిల్లాలో ధర్హవ అనుగ్రామములో ౨౫,౨౬ ౨౭ డిశెంబరుతేదీలలో జరిగెను-ఇండియా అన్ని ప్రాంతాలనుండి భట్టులు సభకువెళ్ళిరి-రామఖుడ్ రాజాగారు అధ్యక్షులుగా నిర్ణయించబడియుండిరి-కాని వారు రాజాలనందున వారిస్థానమున హైద్రాబాదురాష్ట్రభట్టబ్రాహ్మణ ప్రముఖులగు శ్రీచక్రహారివరసరాజావకీలుగారు సభాధ్యక్షులుగా ఎన్నుకొనబడిరి- సభాప్రారంభదినమున ౧౫ఏనుగులతో ఊరేగింపు అతివైభవముగాజరిగెను- ఆహ్వానసంఘమువారు పండిత్ శ్యామబహద్దర్ రాయి వకీలుగారి అధ్యక్షతలో ఉత్తమమగు ఏర్పాట్లు చేసిరి.

సభలో కొన్ని ముఖ్యమగు సాంఘికనిర్ణయములు కావింపబడెను-ముఖ్య-ముగా సంఘమందు నిర్మూలించవలెననియు, దిక్కు-లేని స్త్రీలకు వితంతులకును బీదవిద్యార్థులకును సహాయము చేయవలెనని తీర్మానించిరి- సంఘములో సంస్కృత విద్య బాగా వ్యాపింపజేయుటకు తీర్మానించిరి- మహాసభలో ఉత్సాహము సమగ్రముగాఉండెను-అధ్యక్షులవారు సమర్థతతో మహాసభా చర్యలనువడిపి సమయానికి తోడ్పడినందులకు వారికి సభవారు ధన్యవాదములర్పించిరి- మహాసభా కార్యక్రమానికిగాను విరాళములు విరివిగా ఇయ్యబడెను

కొచ్చినులో అరెస్టులు

జనవరి ౧౦తారీఖున శ్రీయుత అదంట ఇక్కినమ్మ గారి అధ్యక్షతకొచ్చినుసంస్థాన ప్రజామండలివార్షికోత్సవముజరుపుటకు నిశ్చయించబడియున్నది-ఇపుడు ౩మండలిసేవకులు అయిదుగురు జనవరి ౩వతారీఖున అరెస్టుచేయబడినట్లు వార్త వచ్చినది- వారలుప్రచారార్థమై జరిపినకొన్ని సభలలో ఉపన్యసించిరట- జనవరి ౩వతేదినుండిఒక నెలరోజులు ప్రజామండలివారలుప్రభుత్వమువారి నుండి ముందుగా అనుమతిపొందకుండ సభలుగాని, ఊరేగింపులుగాని జరుపరాదని ప్రభుత్వం వారు నిషేధాజ్ఞను జారిచేసియుండినది అందరికిని విదితమే-

హిందూ మహాసభ, నాయకుల విడుదల

భాగల్పూరులో పట్టుకొని జెయిలులోవేయబడిన హిందూమహాసభ నాయకులను ప్రతినిధులను అందరిని బిహారుప్రభుత్వము వారు జెయిలునుండివిడుదలచేసియున్నారు, వీరసావర్కరుగారిని ౫జనవరినాడు విడుదలచేసిరి- డాక్టరుమూంజీ ఛటర్జీ, భాయిపరమానంద పద్మరాజజైన్ మున్నగువారలను విడిచిపెట్టబడినారు- [illegible] ... [illegible]

Printed and Published by G Ramakrishna Reddy at the Golkonda Power Press Hyderabad Dn Editor S Prathapa Reddy B. A. B. L